

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2013.2.5.
COM(2013) 45 final

2013/0025 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára
való felhasználásának megelőzéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2013) 21 final}

{SWD(2013) 22 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat okai és céljai

A javasolt intézkedések fő célja a belső piac erősítése a határokon átnyúló egyszerűsítés révén, a társadalom érdekeinek a bűnözéssel és a terrorista cselekményekkel szembeni védelme, az Európai Unió gazdasági jólétének megőrzése hatékony üzleti környezet biztosítása révén, a pénzügyi stabilitáshoz való hozzájárulás a pénzügyi rendszer megbízhatóságának, megfelelő működésének és integritásának védelme révén.

Ezek a célok a következőkkel érhetők el: az uniós és a nemzetközi módszerek összhangjának biztosítása; a nemzeti szabályok összehangolása és rugalmas végrehajtásuk; annak biztosítása, hogy a szabályok a kockázatokra összpontosítsanak és az újonnan felmerülő veszélyek kezelése érdekében kiigazításra kerüljenek.

Emellett a javaslat beilleszti és hatályon kívül helyezi a 2005/60/EK irányelvre vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló, 2006. augusztus 1-jei 2006/70 bizottsági irányelvet¹, így valamennyi érdekelt szempontjából javítja a pénzmosás elleni jogi keret érthetőségét és hozzáférhetőségét.

A Bizottság a jelenlegi javaslatot az Unió által a pénzmosásra adott büntetőjogi válasz megerősítésével szándékozik kiegészíteni. Következésképp a tervek szerint 2013-ban az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 83. cikke (1) bekezdése alapján a bűncselekményhez kapcsolódó büntetőjogi harmonizációra vonatkozó javaslatra kerül sor².

Háttér-információk

A korlátok megszűnése a belső piacon belül nemcsak a jogszerűen működő vállalkozások létrehozását vagy fejlesztését könnyíti meg az EU-ban, de több lehetőséget is biztosíthat a pénzmosásra és a terrorizmusfinanszírozásra. A pénzmosásban részt vevő bűnözők ezért megkísérelhetik elfedni vagy eltitkolni a szóban forgó vagyontárgyak valódi jellegét, forrását vagy tulajdonjogát és átalakítani azokat látszólag jogszerű jövedelemmé. Emellett a terrorizmusfinanszírozáshoz legitim és jogellenes tevékenység révén egyaránt lehet forrást teremteni, mivel a terrorista szervezetek olyan bevételtermelő tevékenységekkel foglalkozhatnak, amelyek önmagukban jogszerűek lehetnek vagy legalábbis annak tűnhetnek. A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás így komoly kockázatot jelent a pénzügyi rendszer integritása, megfelelő működése, hírneve és stabilitása szempontjából, ami a szélesebb társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat.

A pénzügyi rendszer és a belső piac megfelelő működésének védelme érdekében uniós jogszabályok elfogadására került sor. Azonban a pénzmosási vagy terrorizmusfinanszírozási fenyegetések változása, amelyet megkönnyít a technológia és a bűnözők rendelkezésére álló módszerek állandó fejlődése, a megfelelő válasz érdekében a jogi keret folyamatos kiigazítását teszi szükségessé.

¹ HL L 214., 2006.8.4., 29. o.

² http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/docs/2013_home_006_money_laundering_en.pdf

A pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK irányelv³ (a továbbiakban: a pénzmosás elleni harmadik irányelv) uniós szinten létrehozta a hitelintézetek és a pénzügyi intézmények megbízhatóságának, integritásának és stabilitásának, valamint a pénzügyi rendszer egésze iránti bizalomnak a pénzmosási, valamint terrorizmusfinanszírozási kockázatokkal szembeni védelmére irányuló keretet. Az uniós szabályok elsősorban a Pénzügyi Akció Munkacsoport (Financial Action Task Force – FATF) által elfogadott nemzetközi standardokra épülnek, és mivel az irányelv a minimális harmonizációra vonatkozó megközelítést követi, e jogi keretet nemzeti szinten elfogadott szabályok egészítik ki.

Nemzetközi szinten a FATF végrehajtotta a nemzetközi standardok teljes felülvizsgálatát és 2012 februárjában egy sor új ajánlást fogadott el.

E nemzetközi folyamattal párhuzamosan az Európai Bizottság is elindította az európai keretszabályok felülvizsgálatát. Az irányelv mostani felülvizsgálata kiegészíti a módosított FATF-ajánlásokat, amelyek önmagukban a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem keretének alapvető megerősítését jelentik. Az irányelv tovább erősíti a módosított ajánlások elemeit, mindenekelőtt a hatály tekintetében (bevonja a szerencsejáték-szervezőket és azokat a személyeket, akik legalább 7 500 euró értékű árukkal kereskednek), és a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információval (az információt a kötelezett jogalanyok és az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani), és a szankciókra vonatkozó előírásokkal összefüggésben. Továbbá figyelembe veszi annak szükségességét, hogy a jogi keret kiigazításával javítani kell a pénzmosás elleni intézkedések hatékonyságát annak biztosítása érdekében, hogy a kockázateértékelést a megfelelő szinten és kellő rugalmassággal hajtsák végre, lehetővé téve a különböző helyzetekhez és szereplőkhöz való igazodást. Következésképp az irányelv, miközben magas színvonalú közös előírásokat állapít meg, előírja a tagállamok, a felügyeleti hatóságok és a kötelezett jogalanyok számára, hogy értékeljék a kockázatok és tegyenek megfelelő intézkedéseket azok enyhítésére. Ennek eredményeként az irányelv a hozandó konkrét intézkedések tekintetében kevésbé részletes.

Meglévő rendelkezések ezen a területen

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem uniós keretének biztosítása érdekében számos jogi eszköz elfogadására került sor. A legfontosabbak:

- a pénzmosás elleni harmadik irányelv, amely magában foglalja a 40 FATF-ajánlás többségét és a 9 különleges FATF-ajánlás némelyikét;
- a pénzáttalásokat kísérő megbízási adatokról szóló, 2006. november 15-i 1781/2006/EK rendelet⁴, amely végrehajtja az elektronikus áttalásokról szóló VII. különleges FATF-ajánlást;
- a Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK rendelet⁵, amely végrehajtja a készpénzfutárokról szóló IX. különleges FATF-ajánlást;

³ HL L 309., 2005.11.25., 15. o.

⁴ HL L 345., 2006.12.8., 1. o.

⁵ HL L 309., 2005.11.25., 9. o.

- a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, 2007. december 13-i 2007/64/EK irányelv⁶ (a pénzforgalmi irányelv), amely a pénzmosás elleni harmadik irányelvvel együtt végrehajtja az alternatív átutalásról szóló VI. különleges FATF-ajánlást;
- a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet⁷, amely – az Al-Qaida és a Tálibán elleni ENSZ-szankciók végrehajtására vonatkozó 2002. május 27-i 881/2002/EK rendelettel⁸ együtt – végrehajtja a terroristák pénzeszközeinek befagyasztásáról szóló III. különleges FATF-ajánlás egy részét.

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem keretének javasolt kiigazítása teljes mértékben összhangban van más területek uniós szakpolitikáival. Mindenekelőtt a következőkkel:

- a stockholmi program⁹, amelynek célja a polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa megteremtése, és felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a pénzmosás elleni küzdelem keretében fejlesszék tovább a FIU-k közötti információcserét;
- az Európai Unió belső biztonsági stratégiája¹⁰, amely azonosítja az EU biztonsága előtt az elkövetkező években álló legsürgetőbb kihívásokat és a 2011–2014 közötti időszakra öt stratégiai célt, valamint egyedi fellépéseket javasol Unió biztonságának erősítéséhez. Ez magában foglalja a pénzmosás megakadályozását és a terrorizmus megelőzését. Kifejezetten elismerték, hogy a jogi személyek és jogi megállapodások átláthatóságának megerősítése céljából szükség van a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem uniós keretének frissítésére;
- mivel fennáll annak a lehetősége, hogy az új technológiákat kihasználják az ügyletek és a személyazonosság elfedéséhez, fontos, hogy a tagállamok tudatában legyenek a technológiai fejlődésnek és a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és megbízható szolgáltatásokról szóló rendeletre vonatkozó bizottsági javaslatnak¹¹ megfelelően modellezzék az elektronikus azonosítás, az elektronikus aláírás és a megbízható elektronikus szolgáltatások használatát;
- Az Európai Bizottság 2012 márciusában elfogadta a bűncselekményekből származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról szóló javaslatot¹², amelynek célja annak biztosítása, hogy a tagállamok – a szükséges intézményi háttérrel, pénzügyi és emberi erőforrásokkal ellátott – hatékony

⁶ HL L 319., 2007.12.5., 1. o.

⁷ HL L 344., 2001.12.28., 70. o.

⁸ HL L 139., 2002.5.29., 9. o.

⁹ HL C 115., 2010.5.4., 1. o.

¹⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak „Az EU belső biztonsági stratégiájának megvalósítása: öt lépés a biztonságosabb Európa felé”, COM(2010) 673 végleges.

¹¹ COM(2012) 238/2

¹² Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelv a bűncselekményekből származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (COM(2012) 085 final).

rendszerrel rendelkezzenek a bűncselekményekből származó vagyon befagyasztására, igazgatására és elkobzására;

- az adatvédelem tekintetében a pénzmosás elleni harmadik irányelvnek az egyértelműséget szolgáló javasolt módosításai teljes mértékben összhangban vannak a Bizottságnak az adatvédelemre vonatkozó legújabb javaslataival¹³, ehhez kapcsolódva egy különös rendelkezés¹⁴ előírja, hogy az EU vagy a tagállami jog a rendelettervezetben előírt kötelezettségek és jogok alkalmazási körét számos meghatározott indok alapján korlátozza, ideértve a bűncselekmények megelőzését, vizsgálatát, felderítését és büntetőeljárás lefolytatását;
- a szankciók tekintetében a javaslat egy sor minimális, elveken alapuló szabályt tervez bevezetni a közigazgatási szankciók megerősítéséhez, ami teljes mértékben megfelel a pénzügyi szolgáltatások ágazatában a szankciórendszerek megerősítéséről szóló bizottsági közleményben¹⁵ körvonalazott politikának;
- a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében elismerték azt a tényt, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel összefüggő biztosítékokra vonatkozó túlzottan óvatos megközelítés azzal a – nem tervezett – következménnyel járhat, hogy jogszerűen működő vállalkozásokat és fogyasztókat kizárnak a pénzügyi rendszerből. A problémával nemzetközi szinten is foglalkoztak¹⁶, hogy iránymutatással segítsék az országokat és pénzügyi intézményeiket a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó olyan intézkedések kialakítása során, amelyek megfelelnek a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés nemzeti céljának, anélkül, hogy veszélyeztetnék a bűnüldözés terén már meglévő szabályokat. Uniós szinten a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés kérdésének megvitatása jelenleg a bankszámlákról szóló intézkedéscsomaggal összefüggő munka része;
- az olyan személyekkel és hatóságokkal (ideértve a bíróságokat és a közigazgatási hatóságokat) folytatott együttműködés tekintetében, aki/amelyek érintettek az adók és egyéb közterhek megállapításával és behajtása, az azokkal kapcsolatos végrehajtás vagy büntetőeljárás, illetve a fellebbezések elbírálása terén, a javaslat összhangban van az adócsalás és adókikerülés elleni küzdelemre vonatkozó nemzetközi megközelítéssel¹⁷, amennyiben beillesztésre került egy konkrét utalás az adóbűncselekményekre a súlyos bűncselekmények között, így az adóbűncselekmény a pénzmosás alapbűncselekményének tekinthető. Az ügyfél-átvilágítási eljárás

¹³ A személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslat (COM(2012) 010 final) és a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (általános adatvédelmi rendelet) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat (COM(2012) 011 final).

¹⁴ Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke.

¹⁵ COM(2010) 716 végleges.

¹⁶ „Anti-money laundering and terrorist financing measures and Financial Inclusion” („A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni intézkedések és a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés”) FATF, 2011. június.

¹⁷ Az adócsalás és az adókikerülés elleni küzdelem megerősítésére irányuló cselekvési tervet előterjesztő bizottsági közlemény, amelyet a Bizottság 2012. december 6-án fogadott el (COM(2012)722 final).

megerősítése a pénzmosás elleni küzdelem céljából szintén hozzájárul az adócsalás és adókikerülés megakadályozásához.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI, HATÁSVIZSGÁLATOK

Konzultáció az érdekeltekkel

A Bizottság 2012 áprilisában jelentést fogadott el a pénzmosás elleni harmadik irányelvről és valamennyi érdekelttől kért észrevételeket. A jelentés számos azonosított fő témára összpontosított (többek között például a kockázatalapú megközelítés alkalmazására, a hatályos keret alkalmazási körének kiterjesztésére, az ügyfél-átvilágítás módszerének kiigazítására, a bejelentési kötelezettségek és a felügyeleti hatáskörök egyértelműsítésére, a FIU-k együttműködésének megerősítésére stb.), mely témák lényegesek voltak a pénzmosás elleni harmadik irányelv felülvizsgálata szempontjából.

A Bizottság 77 észrevételt kapott az érdekeltek széles körétől, így állami hatóságoktól, a civil társadalom képviselőitől, üzleti szövetségektől és gazdasági társaságoktól, amelyek különböző területeken tevékenykednek (többek között a pénzügyi szolgáltatások, a szerencsejáték-ágazat, a szabad foglalkozások, az ingatlanágazat, a vagyonkezelői és vállalati szolgáltatások terén). A konzultáción kívül is érkeztek további megjegyzések, állásfoglalások és hozzájárulások.

A konzultáció eredménye¹⁸ összességében rámutat a bizottsági jelentésbe foglalt kérdések és problémák általános megerősítésére, valamint arra, hogy a módosított FATF-standardokkal való javasolt összehangolás és egyes területek (például az adatvédelem, valamint a szabályok alkalmazásának módja határokon átnyúló helyzetekben) egyértelművé tétele széles körben támogatott.

Szakértői vélemények felhasználása

Jelentős erőfeszítések történtek bizonyítékok összegyűjtésére ezen a területen, valamint a különböző érdekeltek teljes körű bevonásának biztosítására.

Mindenekelőtt 2010 során a Bizottság megbízásából a Deloitte külső tanácsadóként tanulmányt¹⁹ készített a pénzmosás elleni harmadik irányelv alkalmazásáról.

Hatásvizsgálat

A Bizottság hatásvizsgálatot²⁰ végzett, amelynek keretében elemezte a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás lehetséges következményeit. Amennyiben a pénzügyi rendszer nem tudja megelőzni a pénzmosást és a terrorizmusfinanszírozást, ennek hátrányos (a nemzetközi tőkemozgás megzavarásából, a befektetések visszaeséséből és a csekélyebb gazdasági növekedésből eredő) gazdasági hatása lehet, és a pénzügyi piac stabilitásának gyengüléséhez vezethet (mivel más pénzügyi közvetítők tartózkodnak az üzleti tevékenységben való

¹⁸ Az összefoglaló nyilatkozat elérhető a következő internetes oldalon: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm

¹⁹ A tanulmány elérhető a következő internetes oldalon: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm

²⁰ A hatásvizsgálat elérhető a következő internetes oldalon: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm

részvételtől, a rendszer veszít hírnevéből, csökken a bizalom és prudenciális kockázatok jelentkeznek).

Az alábbi problémaforrások vizsgálatára került sor:

- a hatályos uniós szabályok eltérő alkalmazása a tagállamokban, ami a jogbiztonság csökkenéséhez vezet;
- hiányosságok és joghézagok a jelenlegi uniós szabályozásban;
- a jelenlegi szabályok és a nemrég módosított nemzetközi standardok összhangjának hiánya.

Ehhez a következő operatív célkitűzések megvalósítása szükséges:

- a nemzeti szabályok összehangolása és – adott esetben – rugalmas végrehajtásuk a jelenlegi követelmények megerősítése és tisztázása révén;
- a jelenlegi követelmények megerősítése és tisztázása révén annak biztosítása, hogy a szabályok a kockázatokra összpontosítsanak, és az újonnan felmerülő fenyegetések kezelése érdekében kiigazításra kerülnek;
- annak biztosítása, hogy az uniós megközelítés összhangban legyen a nemzetközi szinten érvényesülő megközelítéssel, az alkalmazási kör kiterjesztése, valamint a jelenlegi követelmények megerősítése és tisztázása révén.

A hatásvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy a jelenlegi helyzet javítása szempontjából a legjobb megoldás a következő lenne:

- *a hatály kiterjesztése a szerencsejátékok lefedése céljából*: az irányelv hatályának kiterjesztése, hogy a kaszinók mellett a teljes szerencsejáték-ágazatra alkalmazandó legyen;
- *az árukkal kereskedőkre vonatkozó küszöbérték*: a hatály szűkítése és a nagy értékű árukkal kereskedő, készpénzes ügyleteket lebonyolító személyekre vonatkozó ügyfél-átvilágítási küszöbérték csökkentése 15 000 EUR-ról 7 500 EUR-ra;
- *szankciórendszerek*: minimális, elveken alapuló szabályok bevezetése a közigazgatási szankciók megerősítéséhez;
- *statisztikai adatok összehasonlíthatósága*: a statisztikai adatok összegyűjtésére és bejelentésére vonatkozó követelmények megerősítése és pontosítása;
- *adatvédelem*: olyan előírások meghatározása az irányelvben, amelyek egyértelműbbé teszik a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem és az adatvédelmi követelmények kölcsönhatását;
- *az adóbűncselekmények bevonása az irányelv hatálya alá*: az adóbűncselekményekre mint alapbűncselekményekre való explicit hivatkozás beillesztése;
- *a tényleges tulajdonosra vonatkozó információ hozzáférhetősége*: valamennyi gazdasági társaság számára elő kell írni, hogy rendelkezzenek információval tényleges tulajdonosaikra vonatkozóan;

- *a tényleges tulajdonos azonosítása*: annak a szabálynak a fenntartása, hogy 25 %-os részesedés esetén az érintett tényleges tulajdonosnak tekintendő és azonosítandó, de tisztázni kell, hogy mire utal a 25 %-os küszöb;
- *a székhely szerinti és a fogadó tagállam felügyeleti hatáskörei a pénzmosás elleni küzdelem tekintetében*: új szabályok bevezetése, amelyek egyértelművé teszik, hogy azok a fióktelepek és leányvállalatok, amelyek másik tagállamban találhatók, mint ahol a központi irodájuk van, a fogadó tagállam pénzmosás elleni szabályait alkalmazzák, és a székhely szerinti és a fogadó tagállam felügyeletei közötti együttműködési megállapodások megerősítése;
- *több országra kiterjedő együttműködés a pénzügyi hírszerző egységek (FIU-k) között*: új előírások bevezetése, amelyek erősítik a FIU-k hatáskörét és együttműködését;
- *tagállami kockázatértékelések*: a tagállamok által nemzeti szinten elvégzendő kockázatértékelésre és a kockázatok enyhítésére irányuló intézkedések megtételére vonatkozó előírás bevezetése;
- *ügyfél-átvilágítás*: a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy egyes, nagy kockázatot jelentő esetekben fokozott ügyfél-átvilágításra kerüljön sor, míg lehetővé kell tenni számukra azt is, hogy kisebb kockázat esetén engedélyezzék az egyszerűsített ügyfél-átvilágítást;
- *harmadik országok előírásainak egyenértékűsége*: az ún. „fehér lista” alkalmazásának megszüntetése;
- *kockázatterzékeny megközelítés a felügyelet terén*: annak kifejezett elismerése az irányelvben, hogy a felügyelet végrehajtható kockázatterzékenységi alapon;
- *politikai közszereplők kezelése*: új – kockázatterzékeny intézkedések alkalmazását előíró – követelmények bevezetése a belföldi politikai közszereplőkre és a nemzetközi szervezetekben dolgozó politikai közszereplőkre.

Emellett a hatásvizsgálat elemezte a jogalkotási javaslatoknak az alapjogokra gyakorolt hatását. Az Alapjogi Chartával összhangban a javaslatok mindenekelőtt törekednek a személyes adatok védelmének biztosítására (a Charta 8. cikke), azon feltételek tisztázása révén, melyek alapján személyes adatok tárolhatók és továbbíthatók. A javaslatok nem jelentenek változást a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog (a Charta 47. cikke) való jog szempontjából, így nincsenek azokra hatással, és azokat az irányelv nem sérti, ahogy azt az Európai Unió Bírósága is megerősítette (C-305/05. számú ügy). A javaslatok kellően figyelembe veszik a magánélet tiszteletben tartását (7. cikk), a vállalkozás szabadságát (16. cikk) és a megkülönböztetés tilalmát (21. cikk). Végül, a javaslat közvetve hozzájárul az élethez való jog védelméhez (a Charta 2. cikke).

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Jogalap

A jelenlegi javaslat jogalapja az EUMSZ 114. cikke.

Szubszidiaritás és arányosság

Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében rögzített szubszidiaritás és arányosság elvének megfelelően a javaslat célkitűzéseit a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok uniós szinten jobban megvalósíthatók. A javaslat nem lépi túl a célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket.

A pénzmosás elleni harmadik irányelv (2) preambulumbekkezdése hangsúlyozza, hogy uniós szinten olyan intézkedésekre van szükség, amelyek célja a hitelintézetek és pénzügyi intézmények megbízhatóságának, integritásának és stabilitásának, valamint a pénzügyi rendszer mint egész iránti bizalomnak a védelme: „a Közösség fellépése szükséges ezen a területen annak elkerülése érdekében, hogy a tagállamok olyan intézkedéseket fogadjanak el pénzügyi rendszereik védelme érdekében, amelyek nem lennének összhangban a belső piac működésével, valamint a jogállamiság és a közösségi közrend szabályaival”.

A jelentős feketepénz-áramlás árthat a pénzügyi szektor stabilitásának és hírnevének, és fenyegetést jelent az egységes piacra nézve; a kizárólag tagállami szinten elfogadott intézkedések hátrányos hatásokkal járhatnak az uniós egységes piac szempontjából: a pénzügyi rendszereik védelmére irányuló tagállami szabályok összehangolásának hiánya összeegyeztethetetlen lehet a belső piac működésével és elaprózottságot eredményezhet. Az uniós fellépés az Unión belüli egyenlő feltételek fenntartása érdekében is indokolt, hiszen így a jogalanyok a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem tekintetében valamennyi tagállamban összehangolt kötelezettségek hatálya alá tartoznak.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a javasolt módosítások arányosak a célokkal. A hatályra és az ügyfél-átvilágításra vonatkozó küszöbértékek bevezetésével a Bizottság arányos lépéseket tett az irányelv alkalmazhatóságának adott esetben szükséges korlátozásához. Emellett az irányelv lehetővé teszi, hogy a kkv-k olyan megelőző intézkedéseket tegyenek, amelyek arányosak a kötelezett jogalany méretével és jellegével. Ugyanakkor – az egyéni igényekhez igazított és rugalmas kockázatalapú megközelítés biztosítása révén – a tagállamok nincsenek korlátozva abban, hogy olyan intézkedéseket fogadjanak el és hajtsanak végre, amelyek azon jelentős fenyegetések kezeléséhez szükségesek, amelyekkel nemzeti szinten szembekerülnek. Ezek az intézkedések jobban illeszkednek egy irányelvhez, mint egy teljes mértékben harmonizált rendelethez, mivel a folyamatok uniós szintű bevonása biztosítja a jobb koordinációt és a szupranacionális módszerek kidolgozását, meghatározott területek további harmonizációjával együtt, ami biztosítja, hogy az uniós célok is teljesüljenek. Bár a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni hatékony rendszer biztosítása költségekkel jár a kötelezett jogalanyok szempontjából (a hatásvizsgálat elemzi ezeket a költségeket), a Bizottság úgy véli, hogy a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megakadályozásához kapcsolódó előnyök továbbra is ellensúlyozzák a költségeket.

Az új nemzetközi standardok értékelése 2013 negyedik negyedévében kezdődik meg. Ha a Bizottság nem jelzi egyértelműen és kellő időben, hogy végrehajtásukra vonatkozóan mi az Unió tervezett megközelítése, fennáll annak a kockázata, hogy azok az uniós tagállamok, amelyeket először értékelnek, olyan megoldást választanak, amely esetleg nincs összhangban a javasolt uniós megközelítéssel, így megnehezítik a közös uniós szabályokról való megegyezést.

Végül, a módosított nemzetközi standardok elfogadásával a Bizottság és valamennyi uniós tagállam (közvetlenül vagy a FATF-ben, illetve a Moneyval-ban fennálló tagsága révén) kötelezettséget vállalt azok végrehajtására.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az Európai Unió költségvetését érintő vonzatai.

5. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

A javaslat részletes magyarázata

A pénzmosás elleni harmadik irányelv fő módosításai:

- *az irányelv hatályának kiterjesztése:* a hatályra vonatkozóan két fő módosítást tartalmaz a javaslat:
 - a) a nagy értékű árukkal kereskedő, készpénzfizetést teljesítő személyekre vonatkozó küszöbérték 15 000 EUR-ról 7 500 EUR-ra csökken. Jelenleg azok az árukkal kereskedő személyek tartoznak az irányelv hatálya alá, akik legalább 15 000 EUR összegű készpénzfizetéseket teljesítenek vagy fogadnak. A tagállamok információi szerint ezt a viszonylag magas küszöbértéket kihasználták a bűnözők, ezért a javaslat azt 7 500 euróra csökkenti. Emellett az új javaslat előírja, hogy a kereskedők hajtsanak végre ügyfél-átvilágítást, ha legalább 7 500 euró összegű alkalmi ügyletet bonyolítanak le, ez a korábbi 15 000 eurós küszöbérték csökkentését jelenti. Mind a meghatározás, mind a küszöbérték azon intézkedések szigorítását jelenti, amelyek célja, hogy megakadályozza ezen kereskedők pénzmosási célból történő kihasználását az EU-ban;
 - b) az irányelv hatálya magában foglalja a szerencsejáték-szervezőket (összhangban a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK irányelvvel²¹). A pénzmosás elleni jelenleg hatályos harmadik irányelv és a módosított FATF-ajánlások előírásai szerint csak a kaszinók tartoznak a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni jogszabályok hatálya alá. Az uniós tapasztalatok szerint ebből következően a szerencsejáték-ágazat más területeit kihasználhatják a bűnözők.
- *kockázatalapú megközelítés:* Az irányelv elismeri, hogy a kockázatalapú megközelítés alkalmazása a pénzügyi rendszerre és az általánosabb gazdasági stabilitásra ható kockázatok azonosításának és enyhítésének hatékony módja a belső piacon. A javasolt új intézkedések bizonyítékokon alapuló intézkedések végrehajtását írják elő három fő területen, mely intézkedések mindegyikét figyelembe veendő tényezők minimális listájával, illetve az európai felügyeleti hatóságok által kidolgozandó iránymutatással egészítenék ki:
 - a) a tagállamok számára előírják a területükön felmerülő kockázatok azonosítását, értelmezését és enyhítését. Ezt szupranacionális szinten (például az európai felügyeleti hatóságok vagy az Europol által) elvégzendő kockázatértékelés egészítheti ki, és az eredményeket meg kell osztani a többi tagállammal és a kötelezett jogalanyokkal. Ez lenne a kockázatalapú megközelítés kiindulási

²¹ HL L 178., 2000.7.17., 1. o.

pontja és lehetővé tenné, hogy az uniós válaszhoz hozzájáruljanak a tagállamok nemzeti tapasztalatai;

- b) az irányelv hatálya alá tartozó kötelezett jogalanyok számára előírják kockázataik azonosítását, értelmezését és enyhítését, valamint azt, hogy dokumentálják és tartsák naprakészen az általuk elvégzett kockázatértékelést. Ez alapvető eleme a kockázatalapú megközelítésnek, és lehetővé teszi a tagállami illetékes hatóságok (például a felügyelvek) számára, hogy mélyrehatóan megvizsgálják és megértsék az általuk felügyelt kötelezett jogalanyok döntéseit. Végül, azoknak, akik kockázatalapú megközelítést alkalmaznak, teljes mértékben elszámoltathatóknak kell lenniük döntéseikkel összefüggésben;
 - c) a javaslat elismeri, hogy a felügyelvek erőforrásait azokra a területekre lehet összpontosítani, ahol nagyobb a pénzmosás, valamint a terrorizmusfinanszírozás kockázata. A kockázatalapú megközelítés alkalmazása azt jelentené, hogy a bizonyítékokat a kockázatok célzottabb kezelésére használnák fel.
- *egyszerűsített és fokozott ügyfél-átvilágítás:* a javaslat előírja a kötelezett jogalanyok számára, hogy nagyobb kockázat esetén tegyenek megerősített intézkedéseket, ugyanakkor lehetővé teszi az egyszerűsített intézkedések alkalmazását, amennyiben bizonyítható, hogy a kockázatok kisebbek. Megállapításra került, hogy a jelenleg hatályos (harmadik) pénzmosás elleni irányelv egyszerűsített ügyfél-átvilágításra vonatkozó előírásai túlzottan megengedőek, és egyes ügyfél- vagy ügyletkategóriák mentesülnek az ügyfél-átvilágítási követelmények alól. A módosított irányelv ezért szigorítaná az egyszerűsített ügyfél-átvilágításra vonatkozó szabályokat és nem engedélyezné, hogy egyes helyzetekben mentességet lehessen alkalmazni. Ehelyett a kockázatok alapján kell indokolni az arra vonatkozó döntéseket, hogy mikor kell egyszerűsített ügyfél-átvilágítást alkalmazni és hogyan, és meghatározásra kerülnek a figyelembe veendő tényezőkre vonatkozó minimális követelmények. Az egyik olyan helyzetre vonatkozóan, amikor minden esetben fokozott ügyfél-átvilágítást kell végrehajtani, nevezetesen a politika közszereplők vonatkozásában, az irányelv előírásai szigorúbbá váltak azáltal, hogy azokra a politikai közszereplőkre is alkalmazandók, akiket belföldön bíznak meg fontos politikai funkcióval, illetve azokra is, akik nemzetközi szervezetnél dolgoznak.
- *a tényleges tulajdonosra vonatkozó információk:* A módosított irányelv új intézkedéseket javasol annak érdekében, hogy a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk tekintetében nagyobb egyértelműséget és jobb hozzáférhetőséget biztosítson. Előírja a jogi személyek számára, hogy rendelkezzenek információval tényleges tulajdonosaikra vonatkozóan. Ezt az információt az illetékes hatóságok és a kötelezett jogalanyok számára is rendelkezésre kell bocsátani. Jogi megállapodások esetében a vagyonkezelő társaságok számára elő kell írni, hogy nyilatkozzanak státuszukról, amint ügyféllé válnak és az előbbiekhöz hasonlóan a tényleges tulajdonlásra vonatkozó információt az illetékes hatóságok és a kötelezett jogalanyok számára rendelkezésre kell bocsátani.
- *harmadik ország egyenértékűsége:* A módosított irányelv megszünteti a pozitív egyenértékűsége vonatkozó előírásokat, mivel az ügyfél-átvilágítási szabályok nagyobb mértékben kockázatalapúvá válnak és a földrajzi tényezőkön alapuló

mentességek alkalmazása kevésbé releváns. A pénzmosás elleni harmadik irányelv jelenlegi rendelkezései előírják annak megállapítását, hogy a harmadik országok rendelkeznek-e olyan pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni rendszerekkel, amelyek egyenértékűek az uniós szabályokkal. Ezt az információt aztán felhasználták arra, hogy az ügyfél-átvilágítás egyes aspektusai tekintetében mentességet alkalmazzanak.

- *közigazgatási szankciók:* a közigazgatási szankciók összehangolására vonatkozó bizottsági politikának megfelelően a módosított irányelv egy sor olyan szankciót tartalmaz, amelyekkel a tagállamoknak rendelkezniük kell az irányelv alapvető – mindenekelőtt az ügyfél-átvilágításra, a nyilvántartásra, a gyanús ügyletekre vonatkozó bejelentésekre, valamint a belső ellenőrzésekre vonatkozó – előírásainak rendszeres megsértése esetére.
- *pénzügyi hírszerző egységek:* a javaslat beillesztené a tagállamok pénzügyi információs egységeinek az információcsere terén folytatott együttműködésére vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2000. október 17-i 2000/642/IB tanácsi határozat előírásait és jobban kiterjesztené, valamint megerősítené az együttműködést.
- *az európai felügyeleti hatóságok:* A javaslat számos olyan területet tartalmaz, ahol a tervek szerint az európai felügyeleti hatóságok munkájára van szükség. Mindenekelőtt az EBH, az EBFH és az EÉPH felkérést kap arra, hogy értékelje az Unióban felmerülő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokat és terjesszen elő véleményt. Emellett a kockázatalapú megközelítésre helyezett nagyobb hangsúly szükségessé teszi, hogy a tagállamok és a pénzügyi intézmények jelentősebb iránymutatást kapjanak arra vonatkozóan, hogy milyen tényezőket kell figyelembe venni az egyszerűsített és a fokozott ügyfél-átvilágítás alkalmazásakor, valamint kockázatalapú felügyelet végrehajtása esetén. Továbbá az európai felügyeleti hatóságokat felkérték, hogy dolgozzanak ki szabályozási technikai standardokat egyes olyan kérdésekre vonatkozóan, amikor a pénzügyi intézményeknek belső ellenőrzéseiket speciális helyzetekhez kell igazítaniuk.
- *adatvédelem:* A javaslat tükrözi annak a szükségességét, hogy egyensúlyt kell teremteni a megbízható rendszerek és ellenőrzések, valamint a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni megelőző intézkedések és az adatalanyok jogainak védelme között.
- *átültető intézkedések:* A javaslat összetettsége és hatálya miatt a tagállamok számára előírják, hogy továbbítsák a nemzeti rendelkezéseik és ezen irányelv előírásai közötti korrelációs táblázatot.

Európai Gazdasági Térség

A javaslat az EGT-országok szempontjából releváns.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára
való felhasználásának megelőzéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,
tekintettel az Európai Központi Bank véleményére²,
az európai adatvédelmi biztossal folytatott konzultációt követően³,
rendes jogalkotási eljárás keretében,
mivel:

- (1) A jelentős feketepénz-áramlás árthat a pénzügyi szektor stabilitásának és hírnevének, és fenyegetést jelent az egységes piacra nézve; a terrorizmus társadalmunk alapjait támadja meg. A büntetőjogi megközelítésen túl a pénzügyi rendszeren keresztül történő megelőző erőfeszítések hozhatnak eredményt.
- (2) A bűnözőknek és társaiknak a bűnözésből származó bevételek eredetének leplezésére vagy a jogszerűen, illetve a jogellenesen szerzett pénzeknek terrorista célokra való átirányítására irányuló erőfeszítései súlyosan veszélyeztethetik a hitelintézetek és pénzügyi intézmények megbízhatóságát, integritását és stabilitását, valamint a pénzügyi rendszer egésze iránti bizalmat. A pénzmosásban részt vevők, valamint a terrorizmus finanszírozói bűnözői tevékenységeik megkönnyítése érdekében megpróbálhatják kihasználni a tőke szabad mozgását és a pénzügyi szolgáltatásnyújtás szabadságát, ami az egységes pénzügyi térség velejárója, amennyiben bizonyos koordinációs intézkedések nem kerülnek elfogadásra uniós szinten.

¹ HL C [...], [...], [...] o.

² HL C [...], [...], [...] o.

³ HL C [...], [...], [...] o.

- (3) A jelenlegi javaslat a pénzmosás jelentette fenyegetéssel foglalkozó negyedik irányelv. A pénzügyi rendszerek pénzmosás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 1991. június 10-i 91/308/EGK tanácsi irányelv⁴ a pénzmosást a kábítószeres bűncselekmények szempontjából határozta meg, és kötelezettségeket kizárólag a pénzügyi szektorra rótt. A 91/308/EGK tanácsi irányelvet módosító 2001. decemberi 2001/97/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵ a hatályt mind a bűncselekmények, mind a lefedett foglalkozások és tevékenységi körök tekintetében kiterjesztette. A Pénzügyi Akció Munkacsoport (Financial Action Task Force, a továbbiakban: FATF) 2003 júniusában módosította ajánlásait, hogy azokat a terrorizmus finanszírozására is kiterjessze és részletesebb követelményeket vezetett be az ügyfél azonosításával és adatainak ellenőrzésével kapcsolatban, valamint azokra a helyzetekre vonatkozóan, amikor a pénzmosás nagyobb kockázata fokozott intézkedéseket tehet indokolttá, illetve amikor a kisebb kockázat kevésbé szigorú ellenőrzést is lehetővé tesz. Ezeket a módosításokat tükrözte a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶, és a „politikai közszereplők” fogalmát, valamint az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási eljárások és az alkalmi vagy nagyon korlátozott alapon folytatott pénzügyi tevékenység alapján nyújtott mentesség technikai követelményeit illetően a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló, 2006. augusztus 1-jei bizottsági irányelv⁷.
- (4) Pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására gyakran nemzetközi összefüggésekben kerül sor. A kizárólag nemzeti vagy akár uniós szinten elfogadott intézkedések a nemzetközi koordináció és együttműködés figyelembevétele nélkül nagyon korlátozott hatással járnának. Ezért az Unió által e téren elfogadott intézkedéseknek összhangban kell lenniük az egyéb nemzetközi fórumokon tett lépésekkel. Az uniós fellépésnek továbbra is különös figyelmet kell fordítania a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni harcban élen járó nemzetközi testületnek, a Pénzügyi Akció Munkacsoport által megfogalmazott ajánlásokra. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem hatékonyságának megerősítése céljából a 2005/60/EK és a 2006/70/EK irányelveket össze kell hangolni a FATF 2012 februárjában elfogadott és kiterjesztett új ajánlásaival.
- (5) Ezenkívül a pénzügyi rendszerrel való visszaélés a bűncselekményből származó vagy akár tiszta pénzek terrorista célok felé irányítása által egyértelmű kockázatot jelent a pénzügyi rendszer integritására, megfelelő működésére, hírnevére és stabilitására. Ennek megfelelően ezen irányelv megelőző intézkedéseinek nem kizárólag a bűncselekményből származó pénzek felhasználására kell kiterjedniük, hanem a pénzeknek vagy vagyontárgyaknak a terrorizmus céljaira történő gyűjtésére is.
- (6) A nagy összegű készpénzfizetések esetén fennáll a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás kockázata. Az elővigyázatosság fokozása és a készpénzfizetések kockázatainak enyhítése céljából az irányelv hatályát indokolt kiterjeszteni az árukkal kereskedő természetes vagy jogi személyekre, amennyiben legalább 7 500 euró összegben teljesítenek vagy fogadnak készpénzfizetést. A

⁴ HL L 166., 1991.6.28., 77. o.

⁵ HL L 344., 2001.12.28., 76. o.

⁶ HL L 309., 2005.11.25., 15. o.

⁷ HL L 214., 2006.8.4., 29. o.

tagállamok dönthetnek szigorúbb előírások, többek között alacsonyabb küszöbérték elfogadásáról.

- (7) A tagállamok meghatározása szerinti jogi szakembereknek indokolt ezen irányelv rendelkezéseinek hatálya alá tartozniuk, ha pénzügyi vagy társasági ügyletekben vesznek részt, ideértve az adótanácsadást is, mivel ezekben az esetekben a legnagyobb a kockázata annak, hogy ezen jogi szakemberek szolgáltatásaival visszaélnek a bűnözői cselekményből származó jövedelem tisztára mosása vagy a terrorizmus finanszírozása céljából. Helyénvaló azonban mentességet nyújtani a bírósági eljárás előtt, folyamán és azt követően, vagy az ügyfél jogi helyzetének tisztázása során szerzett információkra vonatkozó bejelentési kötelezettség alól. Ily módon a jogi tanácsadásra továbbra is vonatkoznia kell a szakmai titoktartás kötelezettségének, kivéve, ha a jogi tanácsadó pénzmosási vagy terrorizmusfinanszírozási tevékenységekben vesz részt, ha a jogi tanácsot pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozásának céljára nyújtják, vagy ha a jogász tudja, hogy az ügyfél a jogi tanácsot pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása érdekében kéri.
- (8) A közvetlenül összehasonlítható szolgáltatások tekintetében ugyanolyan módon kell eljárni, amennyiben azokat az ezen irányelv hatálya alá tartozó szakemberek bármelyike nyújtja. Az Európai Unió Alapjogi Chartájában garantált jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében, egyes tagállamokban az ügyfelet jogi eljárásokban védő vagy képviselő, vagy az ügyfél jogi helyzetét tisztázó könyvvizsgálók, külső könyvszakértők és adótanácsadók esetében az általuk e feladatok ellátása során szerzett információknak nem kell az ezen irányelvben szabályozott bejelentési kötelezettségek alá tartozniuk.
- (9) Fontos kifejezetten kiemelni azt, hogy a közvetlen és közvetett adózáshoz kapcsolódó adóbűncselekmények a módosított FATF-ajánlásokkal összhangban bekerültek a bűnözői cselekmény ezen irányelvben található széles fogalommeghatározásába.
- (10) Szükség van azoknak a természetes személyeknek az azonosítására, akik valamely jogi személy fölött tulajdonosi vagy ellenőrzési jogokat gyakorolnak. Bár a részesedés arányának ismerete nem eredményezi automatikusan a tényleges tulajdonos személyének megállapítását, olyan bizonyító tényező, amelyet figyelembe kell venni. A tényleges tulajdonosok személyazonosságának megállapítását és az adatok ellenőrzését adott esetben indokolt kiterjeszteni olyan jogalanyokra, amelyek más jogalanyok fölött tulajdonjoggal rendelkeznek, és a tulajdonosi láncot addig a természetes személyig kell követni, aki azon jogi személy fölött gyakorol tulajdonosi vagy ellenőrzési jogokat, aki vagy amely az ügyfél.
- (11) A tényleges tulajdonosra vonatkozó pontos és naprakész információ szükségessége alapvető tényező azon bűnözők felderítése során, akik személyazonosságukat egyébként valamely társasági struktúra mögé rejthetik. A tagállamoknak ezért helyénvaló biztosítaniuk, hogy a vállalkozások megőrizzék a tényleges tulajdonosaikra vonatkozó információkat és azokat az illetékes hatóságok és a kötelezett jogalanyok rendelkezésére bocsássák. Emellett a vagyonkezelőknek nyilatkozniuk kell státuszukról a kötelezett jogalanyok felé.
- (12) Ezen irányelv a hatálya alá tartozó kötelezett jogalanyok által végzett olyan tevékenységekre is alkalmazandó, melyeket az interneten keresztül folytatnak.

- (13) Aggályokra ad okot a szerencsejáték-ágazat felhasználása a bűnözői cselekményből származó jövedelem tisztára mosása céljából. Az ágazattal összefüggő kockázatok enyhítése és a szerencsejáték-szervezők közötti egyenlőség biztosítása érdekében indokolt előírni valamennyi szerencsejáték-szervező számára, hogy végezzen ügyfél-átvilágítást azon egyedi ügyletek esetén, amelyek összege legalább 2000 EUR. A tagállamoknak mérlegelniük kell ennek a küszöbértéknek az alkalmazását a nyereményfelvétel és a pénzürtékkel rendelkező tétek esetében. A fizikai létesítményekkel (például kaszinók és játéktermek) rendelkező szerencsejáték-szervezőknek biztosítaniuk kell, hogy az ügyfél-átvilágítás, amennyiben a létesítmény bejáratánál történik, összekapcsolható legyen az ügyfél által az említett létesítményben végrehajtott ügyletekkel.
- (14) A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának kockázata nem minden esetben ugyanaz. Ennek megfelelően kockázatalapú megközelítést kell alkalmazni. A kockázatalapú megközelítés nem valamely indokolatlanul megengedő lehetőség a tagállamok és a kötelezett jogalanyok számára. Sokkal inkább a tényeken alapuló döntéshozatal alkalmazását jelenti az Európai Unióban felmerülő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok és az e tevékenységekben részt vevők célzottabb kezelésére.
- (15) A tagállamoknak szükségük van a kockázatalapú megközelítés alátámasztására a felmerülő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok azonosítása, megértése és enyhítése érdekében. A kockázatazonosítás szupranacionális megközelítésének fontosságát nemzetközi szinten is felismerték, és az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁸ létrehozott Európai Bankhatóságot (a továbbiakban: EBH); az európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/79/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁹ létrehozott Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóságot (a továbbiakban: EBFH); és az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁰ létrehozott Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (a továbbiakban: EÉPH) meg kell bízni azzal a feladattal, hogy adjon véleményt a pénzügyi ágazatot érintő kockázatokról.
- (16) A tagállami szinten végzett kockázatelemzés eredményeit adott esetben a kötelezett jogalanyok rendelkezésére kell bocsátani, hogy azonosítani, értelmezni és enyhíteni tudják saját kockázataikat.
- (17) Az uniós szintű kockázatok jobb megértése és enyhítése érdekében a tagállamoknak kockázatelemzéseik eredményeit adott esetben meg kell osztaniuk egymással, a Bizottsággal, az EBH-val, az EBFH-val és az EÉPH-val.

⁸ HL L 331., 2010.12.15., 12. o.

⁹ HL L 331., 2010.12.15., 48. o.

¹⁰ HL L 331., 2010.12.15., 84. o.

- (18) Az irányelv rendelkezéseinek alkalmazásakor helyénvaló figyelembe venni azon kisméretű kötelezett jogalanyok jellemzőit és szükségleteit, amelyek a hatálya alá tartoznak, és olyan bánásmódot kell biztosítani, amely megfelel a kisméretű kötelezett jogalanyok konkrét igényeinek és üzleti tevékenységük jellegének.
- (19) Maguk a kockázatok jellegüknél fogva változók, és a változók önmagukban vagy együttesen növelhetik vagy csökkenthetik a felmerülő potenciális kockázatot, és így hatással vannak a megelőző intézkedések, például az ügyfél-átvilágítási intézkedések megfelelő szintjére. Így bizonyos körülmények között megerősített átvilágítást kell alkalmazni, míg más esetekben egyszerűsített átvilágítás elegendő lehet.
- (20) Fel kell ismerni, hogy bizonyos helyzetek nagyobb kockázatot jelentenek a pénzmosás vagy a terrorizmusfinanszírozás szempontjából. Bár minden ügyfél személyazonosságát és üzleti profilját meg kell állapítani, vannak olyan esetek, amikor különösen szigorú ügyfél-azonosítási és adatellenőrzési eljárásokra van szükség.
- (21) Ez különösen igaz az olyan magánszemélyekkel való üzleti kapcsolatokban, akik fontos állami pozíciókat töltenek vagy töltöttek be, különösen, ha ezek a személyek olyan országokból származnak, ahol elterjedt a korrupció. Az ilyen kapcsolatok a pénzügyi szektort mindenekelőtt jelentős, a hírnevet érintő és jogi kockázatoknak tehetik ki. A korrupció elleni küzdelemre irányuló nemzetközi erőfeszítés is indokolja az ilyen esetekben alkalmazott fokozott figyelmet, és megfelelő megerősített ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazását olyan személyek esetében, akik hazai szinten vagy külföldön kiemelkedő politikai szerepet töltenek vagy töltöttek be, illetve nemzetközi szervezetek vezető személyiségei.
- (22) A felső vezetés üzleti viszony létesítéséhez adott jóváhagyásának megszerzése nem teszi szükségessé minden esetben az igazgatótanács jóváhagyását. Indokolt, hogy a jóváhagyást megadhassa olyan személy, aki megfelelő ismeretekkel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy az intézmény milyen mértékben kitett pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatoknak és megfelelő vezetői hatáskörrel rendelkezik ahhoz, hogy a kockázati kitettség tekintetében döntéseket hozzon.
- (23) Az üzleti késedelmekhez és a hatékonyság csökkenéséhez vezető ismételt ügyfél-azonosítási eljárás elkerülése érdekében helyénvaló megfelelő biztosítékok mellett megengedni az olyan ügyfelek kötelezett jogalany általi befogadását, akiknek az azonosítását máshol már elvégezték. Azokban az esetekben, amikor valamely kötelezett jogalany harmadik személy által elvégzett ellenőrzésre hagyatkozik, az ügyfél-átvilágítási eljárás alkalmazása azon kötelezett jogalany végső felelőssége, amelynél az ügyfelet befogadják. A harmadik személy vagy az a személy, aki az ügyfelet bevezette, az ügyféllel való, ezen irányelv hatálya alá tartozó kapcsolata erejéig továbbra is felel az ezen irányelvben foglalt előírások betartásáért, beleértve a gyanús ügyletek bejelentésére és a nyilvántartások megőrzésére vonatkozó kötelezettségét is.
- (24) A kötelezett jogalanyok és az irányelv hatálya alá nem tartozó, külső természetes vagy jogi személyek között fennálló, szerződésen alapuló meghatalmazotti vagy kiszervezési kapcsolat esetében a kötelezett jogalany részeként tevékenykedő meghatalmazottakra vagy a kiszervezett szolgáltatás nyújtójára vonatkozó bármely, pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel összefüggő kötelezettség csak a szerződésen alapulhat, és nem ezen az irányelven. Az ezen irányelvnek való

megfelelés felelőssége továbbra is az irányelv hatálya alá tartozó kötelezett jogalanyt terheli.

- (25) Valamennyi tagállam létrehozott vagy létre kell hoznia pénzügyi hírszerző egységeket (Financial Intelligence Unit, a továbbiakban: FIU) a kapott információk gyűjtésére és elemzésére azzal a céllal, hogy a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megakadályozása és leküzdése érdekében megállapítsa az összefüggést a gyanús műveletek és a mögöttes bűnözői cselekmény között. A gyanús ügyleteket a pénzügyi hírszerző egységnek kell jelenteni, amely országos központként működik a gyanús, lehetséges pénzmosásra vagy terrorizmusfinanszírozásra utaló ügyletekre vonatkozó bejelentések és egyéb információk fogadása, elemzése és az illetékes hatóságokhoz történő továbbítása tekintetében. Ez nem kényszerítheti a tagállamokat olyan meglévő bejelentési rendszereik megváltoztatására, amelyekben a bejelentés az ügyészségeken vagy egyéb bűnüldöző hatóságokon keresztül történik, amennyiben az információ azonnal és szűrés nélkül továbbításra kerül a pénzügyi hírszerző egységek felé, oly módon, hogy ez lehetővé tegye számukra feladatuk megfelelő elvégzését, ideértve az egyéb pénzügyi hírszerző egységekkel való nemzetközi együttműködést is.
- (26) A gyanús ügyletek végrehajtásának általános tilalmától eltérően a kötelezett jogalanyok az illetékes hatóságok értesítését megelőzően végrehajthatják a gyanús ügyleteket, ha a végrehajtás elkerülése nem lehetséges, vagy ha a végrehajtás elmaradása egy feltételezett pénzmosási vagy terrorizmusfinanszírozási művelet kedvezményezettjének felderítését valószínűleg akadályozná. Ez azonban nem érinti a tagállamok által vállalt azon nemzetközi kötelezettségeket, hogy a terroristák, terroristaszervezetek vagy a terrorizmust finanszírozó személyek pénzeszközeit és vagyonát az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak megfelelően haladéktalanul befagyasszák.
- (27) A tagállamoknak lehetőséget kell adni arra, hogy a 2. cikk (1) bekezdése 3. a), b) és d) pontjában említett szakmák megfelelő önszabályozó testületét jelöljék ki, mint a FIU helyett első fokon tájékoztató hatóságot. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlatával összhangban egy, első fokon az önszabályozó testületnek jelentést tevő rendszer fontos biztosítékot jelent az alapvető jogok védelmének fenntartása szempontjából, mivel a jogászokra alkalmazandó bejelentési kötelezettségeket érinti.
- (28) Amennyiben valamely tagállam úgy határoz, hogy élni kíván a 33. cikk (2) bekezdésében meghatározott mentességgel, engedélyezheti vagy előírhatja az ott említett személyeket képviselő önszabályozó testületnek, hogy az e személyektől az említett cikkben meghatározott körülmények között kapott információt ne továbbítsa a FIU felé.
- (29) Számos esetben érte fenyegetés vagy ellenséges fellépés azokat a munkavállalókat, akik bejelentést tettek pénzmosásra utaló gyanújukról. Bár ez az irányelv nem avatkozhat be a tagállamok bírósági eljárásaiba, ez rendkívül jelentős kérdés a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni rendszer hatékonysága szempontjából. Indokolt, hogy a tagállamok tudatában legyenek a problémának, és minden tőlük telhetőt megtegyenek annak érdekében, hogy a munkavállalókat megvédjék az ilyen fenyegetéstől vagy ellenséges fellépéstől.

- (30) A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ – a nemzeti jogba átültető jogszabályok szerint – alkalmazandó a személyes adatok ezen irányelv alkalmazásában történő feldolgozására.
- (31) Az irányelv végrehajtásának egyes aspektusai adatok gyűjtését, elemzését, tárolását és megosztását foglalják magukban. Az ezen irányelvben megállapított kötelezettségeknek való megfelelés érdekében engedélyezni kell a személyes adatok feldolgozását, beleértve az ügyfél-átvilágítás végrehajtását, a folyamatos ellenőrzést, a szokatlan és gyanús ügyletekkel kapcsolatos nyomozást és azok bejelentését, valamely jogi személy vagy társulás jellegű jogi megállapodás tényleges tulajdonosának azonosítását, az információ illetékes hatóságok, illetve pénzügyi intézmények általi megosztását. Az összegyűjtött személyes adatoknak szigorúan az irányelv előírásainak betartásához szükséges adatokra kell korlátozódniuk, és nem dolgozhatók fel tovább a 95/46/EK irányelvvel összeegyeztethetetlen módon. Szigorúan meg kell tiltani mindenekelőtt a személyes adatok kereskedelmi célból történő további feldolgozását.
- (32) A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet minden tagállam fontos közérdekként ismeri el.
- (33) Az irányelv nem érinti a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelmét, többek között a 2008/977/IB kerethatározat rendelkezéseit.
- (34) Az irányelv alkalmazásában feldolgozott személyes adatokra alkalmazandó az adatalany hozzáférési joga. Azonban az adatalannak a gyanús ügyletekről szóló bejelentésekben levő információkhoz való hozzáférése súlyosan aláásná a pénzmosás, illetve a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem hatékonyságát. Ezért indokolt lehet e jognak a 95/46/EK irányelv 13. cikkében megállapított szabályok szerinti korlátozása.
- (35) Azok a személyek, akik valamely hitelintézet vagy pénzügyi intézmény számára szerződés alapján csupán papíralapú dokumentumok elektronikus adatokká való átalakítását végzik, nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá, ugyanígy azon természetes vagy jogi személyek sem, akik vagy amelyek a hitelintézetek vagy pénzügyi intézmények számára a pénzeszközök továbbításával kapcsolatos üzenetküldő vagy egyéb támogató rendszert, illetve elszámolási vagy kiegyenlítési rendszert működtetnek.
- (36) A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása nemzetközi problémák, és az ellenük folytatott küzdelemnek globálisnak kell lennie. Amennyiben az uniós hitelintézetek és pénzügyi intézmények olyan harmadik országokban rendelkeznek fióktelepekkel és leányvállalatokkal, amelyekben e területen elégtelen a jogi szabályozás, az egy intézményen vagy intézménycsoporton belül nagyon eltérő előírások alkalmazásának elkerülése érdekében ezeknek az uniós előírásokat kell alkalmazniuk, vagy ha ez lehetetlen, akkor értesíteniük kell a székhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságait.
- (37) A kötelezett jogalanyok számára – ahol ez alkalmazható – visszajelzést kell adni a gyanús ügyletekkel összefüggésben általuk tett bejelentések hasznosságáról és nyomon követéséről. Ennek lehetővé tétele érdekében és azért, hogy ellenőrizhető

¹¹ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

legyen a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet szolgáló rendszereik eredményessége, a tagállamoknak erre vonatkozó statisztikákkal kell rendelkezniük és ezeket folyamatosan tökéletesíteniük kell. Az uniós szinten gyűjtött statisztikai adatok minőségének és összhangjának további javítása érdekében a Bizottságnak nyomon kell követnie a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem alakulását az Unióban, és rendszeresen áttekintést kell közzétennie.

- (38) Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a pénzváltó iroda, vagyonkezelési vagy vállalati szolgáltatást nyújtó szervezet vagy szerencsejáték-szervező tekintetében azok a személyek, akik ténylegesen irányítják e jogalanyok üzleti tevékenységét, valamint a tényleges tulajdonosok megfeleljenek a szükséges alkalmassági feltételeknek. Az egyes személyek alkalmassági feltételeknek való megfelelése megállapítására szolgáló szempontoknak minimálisan annak szükségességét kell tükrözniük, hogy az ilyen jogalanyokat megóvják attól, hogy vezetőik vagy tényleges tulajdonosaik bűnözési célból velük visszaéljenek.
- (39) A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának transznacionális jellegére tekintettel az uniós FIU-k közötti koordináció és együttműködés rendkívül fontos. Ezt az együttműködést eddig csak a tagállamok pénzügyi hírszerző egységeinek az információcsere terén folytatott együttműködésére vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2000. október 17-i 2000/642/IB tanácsi határozat¹² szabályozta. A FIU-k közötti jobb koordináció és együttműködés, és különösen annak biztosítása érdekében, hogy a gyanús ügyletekről tett jelentések eljussanak azon tagállam pénzügyi hírszerző egységéhez, amely számára az a leghasznosabb, az irányelvbe részletesebb, mélyrehatóbb és naprakész szabályokat kell beépíteni.
- (40) Az uniós FIU-k közötti információcsere javítása kiemelt jelentőségű a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás transznacionális jellegének kezelése szempontjából. A tagállamoknak ösztönözniük kell az információcserére szolgáló biztonságos berendezések – különösen a FIU.net decentralizált számítógépes hálózat, valamint a hálózat által kínált módszerek – használatát.
- (41) A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem jelentőségének arra kell ösztönöznie a tagállamokat, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítsanak meg a nemzeti jogban az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések betartásának elmulasztása esetére. A tagállamok jelenleg az alapvető megelőző intézkedések megszegése tekintetében közigazgatási intézkedések és szankciók széles skálájával rendelkeznek. Ez a sokféleség hátrányos lehet a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem terén tett erőfeszítések szempontjából és azzal a kockázattal jár, hogy az uniós fellépés elaprózottá válik. Indokolt ezért, hogy az irányelv egy sor közigazgatási intézkedést és szankciót tartalmazzon, amelyek a tagállamok rendelkezésére állnak az ügyfél-átvilágítási intézkedésekhez, a nyilvántartáshoz, a gyanús ügyletekre vonatkozó bejelentésekhez, valamint a kötelezett jogalanyok belső ellenőrzéséhez kapcsolódó előírások rendszeres megsértése esetére. Az intézkedések körének kellően szélesnek kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye a tagállamok és az illetékes hatóságok számára, hogy figyelembe vegyék a kötelezett jogalanyok közötti különbségeket, különösen a pénzügyi intézmények és egyéb kötelezett jogalanyok esetében, tekintettel méretükre, jellemzőikre és tevékenységi területeikre. Az irányelv alkalmazása során a

¹² HL L 271., 2000.10.24., 4. o.

tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ezen irányelvvel összhangban kiszabott közigazgatási intézkedések és szankciók, valamint a nemzeti joggal összhangban kiszabott büntetőjogi szankciók ne sértsék a ne bis in idem elvet.

- (42) A pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó technikai standardoknak biztosítaniuk kell a következetes harmonizációt és a betétesek, befektetők és fogyasztók megfelelő védelmét az egész Unióban. Hatékony és helyénvaló megoldás lenne az EBH-t, az EBFH-t és az EÉPH-t, mint nagyon jelentős szakértelemmel rendelkező szervet a Bizottsághoz benyújtandó olyan szabályozási technikaistandard-tervezetek kidolgozásával megbízni, amelyek nem igényelnek szakpolitikai döntéseket.
- (43) Az EBH, az EBFH és az EÉPH által ezen irányelv 42. cikkének megfelelően kidolgozott szabályozási technikaistandard-tervezeteket a Bizottságnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikke alapján, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján kell elfogadnia, az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet 10–14. cikkével összhangban.
- (44) Figyelembe véve, hogy a 2005/60/EK és a 2005/70/EK irányelvet lényegesen és alapvetően kellene módosítani, az egyértelműség és a következetesség érdekében a két irányelvet össze kell vonni és új irányelvvel kell felváltani.
- (45) Mivel ezen irányelv célkitűzését, nevezetesen a pénzügyi rendszernek a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése, vizsgálata és felderítése révén történő védelmét a tagállamok egyedül nem tudják kielégítően megvalósítani, mivel a tagállamok által pénzügyi rendszereik védelme érdekében elfogadott egyedi intézkedések adott esetben nem lennének összhangban a belső piac működésével, valamint a jogállamiság és a közösségi közrend szabályaival, és ezért az a fellépés terjedelme és hatása miatt uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.
- (46) Az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, mindenekelőtt a magán- és családi élet tiszteletben tartását, a személyes adatok védelméhez való jogot, a vállalkozás szabadságát, a megkülönböztetés tilalmát és a hatékony jogorvoslathoz, valamint a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jogot.
- (47) Az Európai Unió Alapjogi Chartájának a mindenfajta megkülönböztetést tiltó 21. cikkével összhangban a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ennek az irányelvnek a végrehajtása az ügyfél-átvilágítással összefüggésben végzett kockázátértékelések tekintetében megkülönböztetés nélkül történik.
- (48) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt,

ELFOGADTÁK EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. SZAKASZ

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

- (1) A tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának tilalmát.
- (2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő szándékos elkövetői magatartás minősül pénzmosásnak:
 - a) vagyon átváltása vagy átruházása annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy tevékenysége jogi következményeinek elkerüléséhez nyújtott segítség céljából;
 - b) a vagyon valódi természetének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának elrejtése vagy leplezése, annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;
 - c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata a szerzés időpontjában annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;
 - d) az a), b) és c) pontokban említett bármely cselekmény elkövetésében való részvétel, elkövetésére való szövetkezés, elkövetésének megkísérlése, valamint elkövetésének támogatása, pártolása, elősegítése és ajánlása.
- (3) A cselekmény akkor is pénzmosásnak minősül, ha a tisztára mosandó vagyont eredményező cselekményeket más tagállam vagy egy harmadik ország területén hajtották végre.
- (4) Ezen irányelv alkalmazásában „terrorizmus finanszírozása”: pénzeszközök bármely, közvetlen vagy közvetett módon történő rendelkezésre bocsátása vagy gyűjtése azzal a szándékkal vagy annak tudatában, hogy azt teljesen vagy részben a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, a 2008. november 28-i 2008/919/IB tanácsi

kerethatározattal¹³ módosított, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat¹⁴ 1–4. cikkében meghatározott bűncselekmények elkövetésére fogják felhasználni.

- (5) A (2) és a (4) bekezdésben említett cselekmények tényállási elemeként megkívánt ismeretre, szándéokra vagy célzatra az objektív ténybeli körülményekből lehet következtetni.

2. cikk

- (1) Ez az irányelv a következő kötelezett jogalanyokra alkalmazandó:

- (1) hitelintézetek;
- (2) pénzügyi intézmények;
- (3) a szakmai tevékenységük folytatása során eljáró alábbi jogi és természetes személyek:
 - a) könyvvizsgálók, külső könyvelők és adótanácsadók;
 - b) közjegyzők és más független jogi hivatás képviselői, ha azok akár az ügyfelük nevében vagy javára bármilyen pénzügyi vagy ingatlanügyletben eljárnak, vagy ügyfelüknek az alábbiakra vonatkozó ügyletek tervezésében vagy végrehajtásában nyújtanak segítséget:
 - i. ingatlanvagyon vagy üzleti részesedés adásvétele;
 - ii. az ügyfél pénzének, értékpapírjainak vagy más vagyoni eszközeinek kezelése;
 - iii. bank-, takaré- vagy értékpapírszámlák megnyitása vagy kezelése;
 - iv. társaságok létesítéséhez, működtetéséhez vagy vezetéséhez szükséges vagyoni hozzájárulások megszervezése;
 - v. vagyonkezelő társaságok, társaságok vagy hasonló struktúrák létesítése, működtetése vagy vezetése;
 - c) az a) vagy b) pont hatálya alá nem tartozó vagyonkezelői vagy vállalati szolgáltatók;
 - d) ingatlanügynökök, beleértve a bérbeadással foglalkozó ügynököket;
 - e) árukkal kereskedő más természetes vagy jogi személyek, amennyiben legalább 7 500 EUR összegű készpénzfizetést teljesítenek vagy kapnak, attól függetlenül, hogy az ügyletre egyetlen műveletben vagy több, összetartozónak tűnő műveletben kerül sor;
 - f) szerencsejáték-szervezők.

¹³ HL L 330., 2008.12.9., 21–23. o.

¹⁴ HL L 164., 2002.6.22., 3. o.

- (2) A tagállamok határozhatnak úgy is, hogy a pénzügyi tevékenységgel alkalmi vagy nagyon korlátozott alapon foglalkozó természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek esetében alacsony a pénzmosás vagy a terrorizmusfinanszírozás előfordulásának kockázata, nem tartoznak az irányelv hatálya alá, feltéve, hogy a természetes vagy jogi személy teljesíti a következő kritériumok mindegyikét:
- a) a pénzügyi tevékenység abszolút értékben korlátozott;
 - b) a pénzügyi tevékenység ügyletenkénti alapon korlátozott;
 - c) a pénzügyi tevékenység nem képez fő tevékenységet;
 - d) a pénzügyi tevékenység kiegészíti a fő tevékenységet és közvetlenül kapcsolódik hozzá;
 - e) a fő tevékenység nem az (1) bekezdésben említett tevékenység, az (1) bekezdés 3.e) pontjában említett tevékenység kivételével;
 - f) a pénzügyi szolgáltatást csak a főtevékenység ügyfeleinek nyújtják és nem a nyilvánosságnak.

Az előző albekezdés nem alkalmazandó a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁵ 4. cikke 13. pontja szerinti készpénzáttutalási tevékenységgel foglalkozó jogi és természetes személyekre.

- (3) A (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a tagállamok előírják, hogy a pénzügyi tevékenység teljes árbevétele nem haladhat meg egy megfelelően alacsony küszöbértéket. E küszöbértéket a pénzügyi tevékenység típusától függően nemzeti szinten határozzák meg.
- (4) A tagállamok a (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában ügyletenként és egyedi ügyletenként maximális küszöbértéket alkalmaznak, függetlenül attól, hogy az ügyletet egyetlen műveletben vagy több, összetartozónak tűnő műveletben hajtják végre. E küszöbértéket a pénzügyi tevékenység típusától függően nemzeti szinten kell meghatározni. A küszöbértéknek kellően alacsonynak kell lennie annak biztosítása érdekében, hogy a kérdéses ügylettípusok gyakorlati szempontból megvalósíthatatlan és hatástalan módszert jelentsenek a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozása tekintetében, továbbá nem haladhatja meg az 1 000 EUR-t.
- (5) A tagállamok a (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásában előírják, hogy a pénzügyi tevékenység árbevétele nem haladhatja meg az érintett természetes vagy jogi személy teljes árbevételének 5 %-át.
- (6) A pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozása kockázatának e cikk alkalmazásában történő értékelése során a tagállamok különös figyelmet fordítanak valamennyi olyan pénzügyi tevékenységre, amely – jellegénél fogva – különösen alkalmas arra, hogy a

¹⁵ HL L 319., 2007.12.5., 1. o.

pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozása céljából felhasználják vagy visszaéljenek vele.

- (7) Az e cikk alapján hozott bármely határozat tartalmazza az alapjául szolgáló indokokat. A tagállamok rendelkeznek arról, hogy a körülmények megváltozása esetén a határozatot vissza lehessen vonni.
- (8) A tagállamok kockázatalapú ellenőrzési tevékenységeket alakítanak ki, vagy egyéb más megfelelő intézkedést tesznek annak biztosítása érdekében, hogy az e cikk alapján hozott határozatok által nyújtott mentességekkel ne lehessen visszaélni.

3. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

- (9) „hitelintézet”: a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁶ 4. cikkének 1. pontjában meghatározott hitelintézet, ideértve az Unión belül vagy azon kívül központi irodával rendelkező hitelintézeteknek az említett irányelv 4. cikkének 3. pontja szerinti, az Unióban található fióktelepeit;
- (10) „pénzügyi intézmény”:
 - a) a hitelintézettől eltérő vállalkozás, amelynek tevékenységi körébe a 2006/48/EK irányelv I. mellékletének 2–12., 14. és 15. pontjában felsorolt egy vagy több művelet elvégzése tartozik; ez magában foglalja a pénzváltási tevékenységeket is ("bureaux de change");
 - b) az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁷ szerint engedélyezett biztosítótársaság, amennyiben az az említett irányelvben meghatározott tevékenységet folytat;
 - c) a pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁸ 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott befektetési vállalkozás;
 - d) a részvényeit vagy befektetési jegyeit forgalmazó kollektív befektetési vállalkozás;
 - e) a biztosítási közvetítésről szóló, 2002. december 9-i 2002/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁹ 2. cikkének 5. pontjában meghatározott biztosításközvetítő, kivéve az említett irányelv 2. cikkének 7. pontjában foglalt biztosításközvetítőt életbiztosítások és más befektetési célú biztosítások közvetítése esetén;

¹⁶ HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

¹⁷ HL L 345., 2002.12.19., 1. o.

¹⁸ HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

¹⁹ HL L 9., 2003.1.15., 3. o.

- f) az a)–e) pontokban említett, az Európai Unión belül vagy azon kívül központi irodával rendelkező pénzügyi intézményeknek az Európai Unióban található fióktelepei;
- (11) „vagyon”: az a dolog, akár materiális, akár immateriális, ingó vagy ingatlan, fizikai vagy eszmei, valamint bármilyen formájú olyan jogi dokumentum vagy okirat, ideértve az elektronikust és digitális is, amely bizonyítja az ilyen dolgokban megtestesült jogcímet vagy bennük lévő érdekeltséget;
- (12) „bűnözői cselekmény”: a következő súlyos bűncselekmények elkövetésében való mindenfajta bűnözői részvétel;
- a) a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, a 2008. november 28-i 2008/919/IB tanácsi kerethatározattal módosított 2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1–4. cikkében meghatározott cselekmények;
- b) a kábítószeres és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme elleni 1988. évi ENSZ-egyezmény 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett bármely bűncselekmény;
- c) az Európai Unió tagállamaiban a bűnszervezetben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról szóló, 1998. december 21-i 98/733/IB tanácsi együttes fellépés²⁰ 1. cikkében meghatározott bűnszervezetek tevékenységei;
- d) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény²¹ 1. cikke (1) bekezdésében és 2. cikkében meghatározott, az Unió pénzügyi érdekeit sértő, legalább súlyosnak minősülő csalás;
- e) korrupció;
- f) minden olyan bűncselekmény – többek között a közvetlen és közvetett adózáshoz kapcsolódó adóbűncselekmények –, amely maximálisan legalább egy év szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonással büntetendő, illetve azon államok esetében, amelyeknek a jogrendszere a bűncselekményekre legalacsonyabb büntetési tételt ír elő, minden olyan bűncselekmény, amely legalább hathónapos szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonással büntetendő;
- (13) „tényleges tulajdonos”: azon természetes személy(ek), amely(ek) az ügyfél végső tulajdonosa(i), vagy azt végső soron ellenőrzi (ellenőrzik), és/vagy az a természetes személy, amelynek megbízásából valamely ügyletet végrehajtanak, vagy valamely tevékenységet folytatnak. A tényleges tulajdonos fogalma legalább magában foglalja:
- a) gazdasági társaságok esetében:
- i. azon természetes személy(ek), aki(k) valamely jogalanyban szerzett közvetlen vagy közvetett tulajdon, illetve a jogalany részvényeinek vagy szavazati jogainak megfelelő százaléka fölötti ellenőrzés révén – beleértve a bemutatóra szóló részvények birtoklását is – végső soron a

²⁰ HL L 351., 1998.12.29., 1. o.

²¹ HL C 316., 1995.11.27., 49. o.

jogalany tulajdonosa(i), vagy azt ellenőrzi (ellenőrzik), amennyiben ez a jogalany nem a szabályozott piacon jegyzett társaság, amelyre az uniós jogi szabályozással vagy azokkal egyenértékű nemzetközi standardokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak;

a 25 % plusz egy részvény a tulajdonlás vagy a részvénytulajdon révén gyakorolt ellenőrzés bizonyítéka és a közvetlen vagy közvetett tulajdon valamennyi szintjére alkalmazandó;

- ii. amennyiben bármilyen kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy az i. pontban meghatározott személy(ek) a tényleges tulajdonos(ok), az(ok) a természetes személy(ek), aki(k) ellenőrzést gyakorol(nak) valamely jogalany vezetése felett;
- b) olyan jogalanyok, például alapítványok, valamint társulás jellegű jogi megállapodások, így vagyongekező társaságok esetében, amelyek pénzeszközöket kezelnek és osztanak el:
- i. az(ok) a természetes személy(ek), aki(k) ellenőrzést gyakorol(nak) egy társulás jellegű jogi megállapodás vagy jogalany vagyonának legalább 25 %-a felett; valamint
 - ii. abban az esetben, ha a leendő kedvezményezetteket már meghatározták, az(ok) a természetes személy(ek), aki(k) egy társulás jellegű jogi megállapodás vagy jogalany vagyona legalább 25 %-ának a kedvezményezettje(i); vagy
 - iii. abban az esetben, ha a társulás jellegű jogi megállapodás vagy jogalany hasznát élvező egyéneket még ezután kell meghatározni, azon személyek csoportja, akiknek legfőbb érdeke a társulás jellegű jogi megállapodás vagy jogalany létrehozása, illetve működtetése. Vagyonkezelő társaság jellemzők vagy csoport alapján kijelölt kedvezményezettjei esetén a kötelezett jogalanyok elegendő információt szereznek a kedvezményezetttről, hogy meggyőződjenek arról, hogy a kifizetés időpontjában, illetve akkor, amikor a kedvezményezett a szerzett jogait érvényesíteni szándékozik, meg tudják állapítani a kedvezményezett személyazonosságát;
- (14) „vagyonkezelői és vállalati szolgáltató”: bármely olyan természetes vagy jogi személy, aki harmadik személyek részére a következő szolgáltatások bármelyikét üzletszerűen nyújtja:
- a) társaságok vagy más jogi személyek alapítása;
 - b) társaság igazgatójaként vagy ügyvezetőjeként, személyegyesítő társaságban tagként vagy más jogi személyek esetén hasonló tisztségben folytatott tevékenység, vagy ilyen tevékenység végzésének megszervezése más személy részére;
 - c) székhely, üzleti cím, levelezési vagy igazgatási cím, továbbá bármely más kapcsolódó szolgáltatás nyújtása társaság, személyegyesítő társaság vagy más jogi személy, illetve társulás jellegű jogi megállapodás részére;

- d) kifejezett vagyonkezelő társaság vagy hasonló társulás jellegű jogi megállapodás vagyonkezelőjeként végzett tevékenység vagy ilyen tevékenység végzésének megszervezése más személy részére;
 - e) eljárás részvényesi meghatalmazottként más személy javára vagy ilyen eljárásról való gondoskodás más személy számára, amely nem a szabályozott piacon jegyzett társaság, amelyre az uniós jogszabályoknak vagy azokkal egyenértékű nemzetközi standardoknak megfelelő közzétételi követelmények vonatkoznak;
- (7)
- a) „külföldi politikai közszereplők”: olyan természetes személyek, akik fontos közfeladatokat látnak vagy láttak el valamely harmadik ország megbízásából;
 - b) „belföldi politikai közszereplők”: olyan természetes személyek, akik valamely tagállam megbízásából fontos közfeladatokat látnak vagy láttak el;
 - c) „valamely nemzetközi szervezet megbízásából fontos közfeladatot ellátó személy”: nemzetközi szervezet igazgatója, igazgatóhelyettese, vagy az igazgatótanács tagja, vagy egyenértékű feladatot ellátó személy;
 - d) „fontos közfeladat ellátásával megbízott természetes személyek” a következők:
 - i. államfők, kormányfők, miniszterek és miniszterhelyettesek vagy államtitkárok;
 - ii. országgyűlési képviselők;
 - iii. a legfelsőbb bíróságok, alkotmánybíróságok és magas rangú bírói testületek tagjai, akik döntései ellen – kivételes körülményektől eltekintve – rendszerint nem lehet fellebbezni;
 - iv. a számvevőszékek és a központi bankok igazgatósági tagjai;
 - v. nagykövetek, ügyvivők és a fegyveres erők magas rangú tisztviselői;
 - vi. állami tulajdonú vállalatok ügyviteli, igazgatási vagy felügyelő testületének tagjai.

Az i.–vi. pontban meghatározott kategóriák egyikébe sem értendők bele a középvezetők vagy a beosztottak;
 - e) „közvetlen hozzátartozók” a következők:
 - i. a házastárs;
 - ii. a házastárssal egyenrangúnak tekintett élettárs;
 - iii. a gyermekek és azok házastársai vagy élettársai;
 - iv. a szülők;
 - (f) „közeli kapcsolatban álló személyek” a következők:

- i. bármely természetes személy, aki a (7) bekezdés a)–d) pontjában említett személlyel közösen jogalanyok és társulás jellegű jogi megállapodások tényleges tulajdonosaként ismert vagy vele szoros üzleti kapcsolatban áll;
 - ii. bármely természetes személy, aki egyedüli tényleges tulajdonosa egy jogalanynak vagy társulás jellegű jogi megállapodásnak, amelyről tudott, hogy gyakorlatilag a (7) bekezdés a)–d) pontjában említett személy javára hozták létre;
- (8) „felső vezetés”: olyan tisztségviselő vagy alkalmazott, aki megfelelő ismeretekkel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy az intézmény milyen mértékben kitett pénzümosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatoknak és megfelelő vezetői hatáskörrel rendelkezik ahhoz, hogy a kockázati kitettség tekintetében döntéseket hozzon. Nem szükséges, hogy minden esetben az igazgatótanács tagja legyen;
- (9) „üzleti kapcsolat”: olyan üzleti, szakmai vagy kereskedelmi kapcsolat, amely a kötelezett jogalanyok szakmai tevékenységéhez kapcsolódik, és amely a kapcsolat létesítésekor várhatóan tartós lesz;
- (10) „szerencsejáték-szolgáltatás”: bármely olyan szolgáltatás, amely pénzübeli tétre játszott szerencsejátékot foglal magában, többek között olyanokat is, amelyek esetében valamilyen készségre van szükség, beleértve a lottó- és kaszinójátékokat, a póktert és a fogadást, mely szolgáltatások nyújtása valamely fizikai létesítményben, vagy bármely, például elektronikus módon, vagy más, a kommunikációt lehetővé tevő módon távolból és a szolgáltatás igénybe vevőjének egyedi kérésére történik;
- (11) a „csoport”: fogalmát a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről szóló, 2002. december 16-i 2002/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²² (2) cikkének 12. pontja határozza meg.

²²

HL L 35., 2003.2.11., 1. o.

4. cikk

- (12) A tagállamok biztosítják, hogy ezen irányelv rendelkezéseit teljes mértékben vagy részben kiterjesztik a 2. cikk (1) bekezdése szerinti kötelezett jogalanyoktól eltérő, olyan tevékenységeket folytató szakmákra és vállalkozáskategóriákra, amelyeknél különösen valószínű, hogy azokat pénzmosási célra vagy terrorizmus finanszírozására használják fel.
- (13) Amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy ezen irányelv rendelkezéseit a 2. cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő szakmákra és vállalkozáskategóriákra is kiterjeszti, erről a döntéséről tájékoztatja a Bizottságot.

5. cikk

A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése érdekében a tagállamok az ezen irányelv hatálya alá tartozó területen szigorúbb rendelkezéseket is elfogadhatnak, vagy hatályban tarthatnak.

2. SZAKASZ

KOCKÁZATÉRTÉKELÉS

6. cikk

- (14) Az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBH), az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (a továbbiakban: EBFH), és az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (a továbbiakban: EÉPH) együttes véleményt ad a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok által a belső piacra gyakorolt hatásról.

A véleményt ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül kell előterjeszteni.

- (15) A Bizottság rendelkezésre bocsátja a véleményt, hogy támogassa a tagállamokat és a kötelezett jogalanyokat a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok azonosítása, kezelése és enyhítése során.

7. cikk

- (16) Valamennyi tagállam megfelelő lépéseket tesz azon pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok azonosítása, értékelése, értelmezése és enyhítése tekintetében, amelyekkel szembekerül és az értékelést naprakészen tartja.

- (17) Valamennyi tagállam kijelöli azt a hatóságot, amely koordinálja az (1) bekezdésben említett kockázatokra adott nemzeti válaszokat. A hatóság kilétéről értesíteni kell a Bizottságot, az EBH-t, az EBFH-t és az EÉPH-t, valamint a többi tagállamot.
- (18) Az (1) bekezdés szerinti értékelések végrehajtásakor a tagállamok felhasználhatják a 6. cikk (1) bekezdésében említett véleményt.
- (19) Valamennyi tagállam elvégzi az (1) bekezdésben említett értékelést, és:
- a) felhasználja az értékelés(ek)e)t a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó szabályainak javítására, különösen azon területek meghatározása révén, ahol a kötelezett jogalanyoknak megerősített intézkedéseket kell alkalmazniuk, és adott esetben megállapítja, hogy milyen intézkedésekre van szükség;
 - b) az értékelés(ek)e)t felhasználja arra, hogy hozzájáruljon a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre irányuló erőforrások elosztásához és rangsorolásához;
 - c) a megfelelő információkat a kötelezett jogalanyok rendelkezésére bocsátja a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokra vonatkozó saját értékeléseik végrehajtásához.
- (20) A tagállamok kockázatértékeléseik eredményeit a többi tagállam és a Bizottság, valamint – kérésre – az EBH, az EBFH és az EÉPH rendelkezésére bocsátják.

8. cikk

- (21) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok megtegyék a megfelelő lépéseket pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázataik megállapításához és értékeléséhez, figyelembe véve többek között olyan kockázati tényezőket, mint az ügyfelek, országok vagy földrajzi területek, termékek, szolgáltatások, ügyletek és teljesítési csatornák. Ezeknek a lépéseknek arányosaknak kell lenniük a kötelezett jogalany jellegével és méretével.
- (22) Az (1) bekezdésben említett értékeléseket dokumentálni kell, naprakészen kell tartani és az illetékes hatóságok, valamint az önszabályozó testületek rendelkezésére kell bocsátani.
- (23) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok rendelkezzenek az uniós és tagállami szinten, valamint a kötelezett jogalanyok szintjén azonosított pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok enyhítésére és hatékony kezelésére irányuló politikákkal, ellenőrzésekkel és eljárásokkal. A politikáknak, ellenőrzéseknek és eljárásoknak arányosaknak kell lenniük a szóban forgó kötelezett jogalanyok jellegével és méretével.
- (24) A (3) bekezdésben említett politikák és eljárások közé tartoznak legalább a következők:
- a) belső politikák, eljárások és ellenőrzések kialakítása, ideértve az ügyfél-átvilágítást, bejelentést, nyilvántartást, belső ellenőrzést, megfeleléskezelést

(többek között, amennyiben a vállalkozás mérete és jellege indokolja, a megfelelési tisztségviselő kinevezését vezetői szinten) és a munkavállalók átvilágítását;

- b) adott esetben – tekintettel a vállalkozás méretére és jellegére – független ellenőrzési funkció, amelynek célja az a) pontban említett belső intézkedések, eljárások és ellenőrzések tesztelése.

(25) A tagállamok előírják, hogy a kötelezett jogalanyok kérjenek jóváhagyást a felső vezetéstől a bevezetett politikákra és eljárásokra vonatkozóan, és adott esetben nyomon követik és megerősítik a hozott intézkedéseket.

II. FEJEZET

ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁS

1. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

9. cikk

A tagállamok megtiltják a hitelintézetek és pénzügyi intézmények számára, hogy nem névre szóló számlákat vezessenek vagy nem névre szóló takarékbetétkönyveket nyissanak. A tagállamok minden esetben előírják, hogy a meglévő, nem névre szóló számlák vagy takarékbetétkönyvek tulajdonosait és kedvezményezettjeit – a lehető leghamarabb, és minden esetben még a számlák vagy takarékbetétkönyvek bármilyen módon történő felhasználását megelőzően – ügyfél-átvilágításnak vessék alá.

10. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok a következő esetekben ügyfél-átvilágítási intézkedéseket alkalmazzanak:

- a) üzleti kapcsolat létesítésekor;
- b) legalább 15 000 euró összegű alkalmi ügylet teljesítésekor attól függetlenül, hogy az ügyletre egyetlen műveletben vagy több, összetartozónak tűnő műveletben kerül sor;
- c) árukkal kereskedő természetes vagy jogi személyek esetében legalább 7 500 euró összegű alkalmi ügylet készpénzben történő teljesítésekor attól függetlenül, hogy az ügyletre egyetlen műveletben vagy több, összetartozónak tűnő műveletben kerül sor;

- d) szerencsejáték-szolgáltatások nyújtói esetében, amennyiben legalább 2 000 EUR összegű alkalmi ügyletet hajtanak végre, attól függetlenül, hogy az ügyletre egyetlen műveletben vagy több, összetartozónak tűnő műveletben kerül sor;
- e) pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása gyanújának esetében, tekintet nélkül bármilyen eltérésre, kivételre vagy küszöbértékre;
- f) ha kétség merül fel a korábban szerzett ügyfél-azonosító adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban.

11. cikk

- (26) Az ügyfél-átvilágítási intézkedések a következőket foglalják magukban:
- a) az ügyfél azonosítása és személyazonosságának ellenőrzése, megbízható és független forrásból származó dokumentumok, adatok vagy információk alapján;
 - b) a tényleges tulajdonos azonosítása, és ésszerű intézkedések meghozatala személyazonosságának olyan ellenőrzése céljából, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó intézmény vagy személy biztos legyen abban, hogy ki a tényleges tulajdonos, ideértve a jogi személyek, vagyonkezelő társaságok és hasonló, társulás jellegű jogi megállapodások vonatkozásában ésszerű intézkedések meghozatalát az ügyfél tulajdonosi és irányítási rendszerének megértése céljából;
 - c) értékelés és – adott esetben – információszerzés az üzleti kapcsolat céljáról és tervezett jellegéről;
 - d) az üzleti kapcsolat folyamatos nyomon követése, ideértve a kapcsolat fennállása folyamán teljesített ügyletek elemzését annak biztosítása érdekében, hogy a végrehajtott ügyletek összhangban legyenek az intézménynek vagy a személynek az ügyfélről, az üzleti és kockázati profilról szerzett ismereteivel, ideértve, ahol szükséges, a pénzeszközök forrását is, valamint annak biztosítása, hogy a dokumentumok, adatok és információk naprakészek legyenek.
- (27) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok az (1) bekezdésben megállapított ügyfél-átvilágítási követelmények mindegyikét alkalmazzák, de ezeknek az intézkedéseknek a mértékét meghatározhatják kockázaterősség alapján.
- (28) A tagállamok előírják, hogy a kötelezett jogalanyok a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok értékelésekor vegyék figyelembe legalább az I. mellékletben meghatározott változókat.
- (29) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok bizonyítani tudják az illetékes hatóságok vagy az önszabályozó testületek felé, hogy az intézkedések az általuk azonosított pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokra tekintettel megfelelőek.

- (30) Életbiztosítási vagy egyéb, befektetésekhez kapcsolódó biztosítási vállalkozások esetében a tagállamok biztosítják, hogy a pénzügyi intézmények az ügyfélre és a tényleges tulajdonosra vonatkozóan előírt ügyfél-átvilágítási intézkedések mellett hajtsák végre a következő ügyfél-átvilágítási intézkedéseket az életbiztosítási és egyéb, befektetésekhez kapcsolódó biztosítási kötvények kedvezményezettjei tekintetében, amint a kedvezményezettet azonosítják vagy kijelölik:
- a) olyan kedvezményezettek esetében, amelyek konkrétan megnevezett természetes vagy jogi személyek, illetve társulás jellegű jogi megállapodások, a személy neve;
 - b) jellemzők vagy csoport alapján, illetve egyéb módon kijelölt kedvezményezettek esetén elegendő információ megszerzése a szóban forgó kedvezményezettekről annak érdekében, hogy a pénzügyi intézmény meggyőződjön arról, hogy a kifizetés időpontjában meg tudja állapítani a kedvezményezett személyazonosságát.

Az a) és b) pontban említett mindkét esetben a kedvezményezettek személyazonosságára vonatkozó adatellenőrzésnek a kifizetéssel egyidejűleg kell megtörténnie. Amennyiben az életbiztosítást vagy az egyéb, befektetésekhez kapcsolódó biztosítást részben vagy egészben harmadik félre ruházzák át, az a pénzügyi intézmény, amelynek tudomása van az átruházásról, a természetes vagy jogi személyre, illetve jogi megállapodásra történő átruházás időpontjában azonosítja a tényleges tulajdonost, aki saját hasznára megkapja az átruházott kötvény értékét.

12. cikk

- (31) A tagállamok előírják, hogy az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adatellenőrzésnek az üzleti kapcsolat létesítése vagy az ügylet végrehajtása előtt kell megtörténnie.
- (32) Az (1) bekezdéstől eltérően, a tagállamok engedélyezhetik, hogy az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságának adatellenőrzése az üzleti kapcsolat létrehozása során történjen meg, amennyiben ez a szokásos üzletmenet megszakításának elkerülése érdekében szükséges, és ha a pénzmosásnak vagy a terrorizmus finanszírozásának csekély kockázata áll fenn. Ebben az esetben ezen eljárásokat az első kapcsolatfelvételt követően a lehető leghamarabb végre kell hajtani.
- (33) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérően, a tagállamok lehetővé tehetik a bankszámlanyitást, feltéve, hogy megfelelő biztonsági előírások biztosítják, hogy sem az ügyfél, sem a nevében eljáró személy nem végezhet műveleteket az (1) és (2) bekezdések rendelkezéseinek maradéktalan teljesítéséig.
- (34) A tagállamok előírják, hogy olyan esetekben, amikor az érintett intézmény vagy személy nem tud megfelelni valamely ügyfél esetében a 11. cikk (1) bekezdése a)–c) pontjának, akkor az érintett ügyfélre vonatkozóan nem hajthat végre az ügyfél megbízása alapján bankszámlán keresztül műveleteket, nem létesíthet vele üzleti kapcsolatot, nem hajthat végre számára tranzakciókat, és mérlegeli az üzleti kapcsolat megszüntetését, és az ügyféllel kapcsolatban a 32. cikknek megfelelően

gyanús ügyletről szóló bejelentést készít a pénzügyi hírszerző egység (a továbbiakban: FIU) részére.

A tagállamok nem alkalmazzák az előző albekezdést közjegyzőkre, egyéb független jogi hivatás képviselőire, könyvvizsgálókra, külső könyvelőkre és adótanácsadókra, azonban a mentesség szigorúan csak akkor alkalmazható, ha ügyfeleik jogi helyzetének megállapítását végzik, illetve amikor bírósági eljárásokban, illetve azokkal kapcsolatosan ügyfeleik védelmét vagy képviselését látják el, beleértve az eljárás kezdeményezésére vagy annak elkerülésére vonatkozó tanácsadást is.

- (35) A tagállamok előírják, hogy a kötelezett jogalanyok ne csak valamennyi új ügyfél esetében alkalmazzanak ügyfél-átvilágítási eljárást, hanem kockázaterzékenységi alapon megfelelő időszakokban a meglévő ügyfelek esetében is, többek között akkor is, ha az ügyfél releváns körülményei változnak.

2. SZAKASZ

EGYSZERŰSÍTETT ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁS

13. cikk

- (36) Amennyiben valamely tagállam vagy kötelezett jogalany alacsony kockázatú területeket azonosít, a tagállam lehetővé teheti a kötelezett jogalanyok számára, hogy egyszerűsített ügyfél-átvilágítási intézkedéseket alkalmazzanak.
- (37) Az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazását megelőzően a kötelezett jogalanyok meggyőződnek arról, hogy az ügyfélkapcsolat vagy az ügylet kockázatának szintje alacsony.
- (38) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok végrehajtsák az ügylet vagy az üzleti kapcsolat kellő ellenőrzését, hogy fel tudják tární a szokatlan vagy gyanús ügyleteket.

14. cikk

A tagállamok és a kötelezett jogalanyok az ügyféltípushoz, országhoz vagy földrajzi területhez, valamint meghatározott termékekhez, szolgáltatásokhoz, ügyletekhez vagy teljesítési csatornákhöz kapcsolódó pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázatok értékelésekor figyelembe veszik legalább a potenciálisan alacsony kockázattal járó helyzetekre vonatkozóan a II. mellékletben meghatározott tényezőket.

15. cikk

Az EBH, az EBFH és az EÉPH az illetékes hatóságoknak és a 2. cikk (1) bekezdésének 1. és 2. pontjában említett kötelezett jogalanyoknak címzett iránymutatást bocsát ki az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet, illetve az 1095/2010/EU rendelet 16. cikkének megfelelően a figyelembe veendő kockázati tényezőkről és/vagy az azokban a

helyzetekben meghozandó intézkedésekről, amikor egyszerűsített ügyfél-átvilágítási intézkedések indokoltak. Külön figyelmet kell fordítani a vállalkozás jellegére és méretére, és amennyiben megfelelő és arányos, különös intézkedéseket kell előirányozni. Az iránymutatást ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül kell kibocsátani.

3. SZAKASZ

FOKOZOTT ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁS

16. cikk

- (39) Az irányelv 17–23. cikkében meghatározott esetekben és egyéb, a tagállamok vagy a kötelezett jogalanyok által magasabb kockázatot jelentőnek tekintett esetekben a tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok számára, hogy fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket alkalmazzanak a szóban forgó kockázatok megfelelő kezelése és enyhítése céljából.
- (40) A tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok számára, hogy – a lehetőségekhez mérten – vizsgálják meg valamennyi olyan bonyolult vagy szokatlanul nagy ügylet és szokatlan ügylettípus hátterét és célját, amelynek nincs látható gazdasági vagy nyilvánvalóan jogszerű célja. Mindenekelőtt meg kell erősíteniük az üzleti kapcsolat nyomon követésének mértékét és jellegét annak meghatározásához, hogy a szóban forgó ügyletek vagy tevékenységek szokatlanok vagy gyanúsak tűnnek-e.
- (41) A tagállamok és a kötelezett jogalanyok a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok értékelésekor figyelembe veszik legalább a potenciálisan nagy kockázattal járó helyzetekre vonatkozóan a III. mellékletben meghatározott tényezőket.
- (42) Az EBH, az EBFH és az EÉPH az illetékes hatóságoknak és a 2. cikk (1) bekezdésének 1. és 2. pontjában említett kötelezett jogalanyoknak címzett iránymutatást bocsát ki az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet, illetve az 1095/2010/EU rendelet 16. cikkének megfelelően a figyelembe veendő kockázati tényezőkről és/vagy az azokban a helyzetekben meghozandó intézkedésekről, amikor fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések indokoltak. Az iránymutatást ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül kell kibocsátani.

17. cikk

Harmadik országokbeli intézményekkel folytatott, határon átnyúló levelező banki kapcsolatok esetében a tagállamok a 11. cikkben meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedések mellett a hitelintézeteik számára előírják, hogy:

- a) gyűjtsenek elegendő információt a levelezett intézménytől ahhoz, hogy teljes mértékben megértsék a levelezett üzleti tevékenységének jellegét, és nyilvánosan rendelkezésre álló információkból megállapítsák az intézmény hírnevét és a felügyelet minőségét;

- b) mérjék fel a levelezett intézménynek a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni ellenőrző eszközeit;
- c) szerezzék meg a felső vezetés jóváhagyását az új levelezőbanki kapcsolat létesítése előtt;
- d) dokumentálják minden egyes intézmény felelősségi körét;
- e) a továbbításos számlák tekintetében győződjenek meg arról, hogy a levelezett hitelintézet igazolta a levelező számláihoz közvetlen hozzáféréssel rendelkező ügyfelek személyazonosságát, és végrehajtotta folyamatos átvilágításukat, valamint győződjenek meg arról is, hogy a levelezett intézmény kérésre közölni tudja a vonatkozó ügyfél-átvilágítási adatokat.

18. cikk

A külföldi politikai közszereplőkkel folytatott ügyletek vagy üzleti kapcsolatok tekintetében a tagállamok a 11. cikkben meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedések mellett a kötelezett jogalanyok számára előírják, hogy:

- a) rendelkezzenek megfelelő kockázatalapú eljárásokkal annak megállapításához, hogy az ügyfél vagy az ügyfél tényleges tulajdonosa politikai közszereplő-e;
- b) szerezzék meg a felső vezetés jóváhagyását az ilyen ügyfelekkel való üzleti kapcsolat létesítéséhez vagy folytatásához;
- c) tegyenek megfelelő intézkedéseket az üzleti kapcsolat vagy az ügylet tárgyát képező vagyon és pénzeszközök forrásának megállapítása érdekében;
- d) kísérjék folyamatosan fokozott figyelemmel az üzleti kapcsolatot.

19. cikk

A belföldi politikai közszereplőkkel vagy valamely nemzetközi szervezet megbízásából fontos közfeladatot ellátó személlyel folytatott ügyletek vagy üzleti kapcsolatok tekintetében a tagállamok a 11. cikkben meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedések mellett a kötelezett jogalanyok számára előírják, hogy:

- a) rendelkezzenek megfelelő kockázatalapú eljárásokkal annak megállapításához, hogy az ügyfél vagy az ügyfél tényleges tulajdonosa politikai közszereplő-e;
- b) amennyiben a szóban forgó személlyel folytatott üzleti kapcsolat nagy kockázatot jelent, alkalmazzák a 18. cikk b), c) és d) pontjában említett intézkedéseket.

20. cikk

A kötelezett jogalanyok ésszerű intézkedéseket tesznek annak megállapítására, hogy az életbiztosítási kötvény vagy más, befektetéshez kapcsolódó biztosítási kötvény kedvezményezettje és/vagy – amennyiben szükséges – a kedvezményezett tényleges tulajdonosa politikai közszereplő-e. Az említett intézkedéseket legkésőbb a kifizetéssel

egyidejűleg vagy a kötvény egészben vagy részben történő átruházásakor kell megtenni. Nagyobb kockázat megállapítása esetén a tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok számára, hogy a szokásos ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtása mellett:

- a) a kötvény hozamának kifizetése előtt tájékoztassák a felső vezetést;
- b) végezzenek megerősített vizsgálatot a kötvénnytulajdonossal folytatott teljes üzleti kapcsolatra vonatkozóan.

21. cikk

A 18., 19. és 20. cikkben említett intézkedéseket a politikai közszereplők közvetlen hozzátartozóira és a politikai közszereplőkkel közeli kapcsolatban álló személyekre is alkalmazni kell.

22. cikk

Amennyiben a 18., 19. és 20. cikkben említett személy valamely tagállam vagy harmadik ország, illetve nemzetközi szervezet általi, fontos közfeladattal való megbízása megszűnik, a kötelezett jogalanyok számára elő kell írni, hogy vegyék figyelembe az említett személlyel összefüggésben továbbra is felmerülő kockázatokat, és alkalmazzanak megfelelő, valamint kockázatérzékeny intézkedéseket mindaddig, amíg a személy már nem minősül kockázatot jelentőnek. Ennek az időszaknak legalább 18 hónapnak kell lennie.

23. cikk

- (43) A tagállamok megtiltják a hitelintézeteknek, hogy fiktív bankkal létesítsenek vagy tartsanak fenn levelezőbanki kapcsolatot, és előírják, hogy a hitelintézetek hozzanak megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy nem kezdeményeznek vagy folytatnak levelező banki kapcsolatot olyan bankkal, amelyről tudják, hogy megengedi számláinak valamely fiktív bank általi használatát.
- (44) Az (1) bekezdés alkalmazásában „fiktív bank”: hitelintézet vagy azzal megegyező tevékenységeket folytató intézmény, amelyet olyan joghatóság alatt jegyeztek be, amelyben nem rendelkezik érdemi ügyvitelt és vezetést magában foglaló fizikai jelenléttel, továbbá az intézmény nincs kapcsolatban egy szabályozott pénzügyi csoporttal sem.

4. SZAKASZ

HARMADIK FELEK ÁLTALI TELJESÍTÉS

24. cikk

A tagállamok engedélyezhetik az ezen irányelv hatálya alá tartozó intézmények és személyek számára, hogy harmadik félre hagyatkozzanak a 11. cikk (1) bekezdésének a)–c) pontjában

megállapított követelmények teljesítése tekintetében. Az e követelmények teljesítésére vonatkozó végső felelősséget azonban továbbra is a harmadik félre hagyatkozó kötelezett jogalany viseli.

25. cikk

- (45) E szakasz alkalmazásában „harmadik fél” minden, a 2. cikkben felsorolt kötelezett jogalany vagy valamely tagállamban vagy harmadik országban található egyéb intézmény vagy személy, aki az ezen irányelvben megállapítottakkal egyenértékű ügyfél-átvilágítási és nyilvántartási követelményeket alkalmaz, és az ezen irányelv előírásainak betartásával összefüggő felügyeletére a VI. fejezet 2. szakaszával összhangban kerül sor.
- (46) A tagállamok figyelembe veszik a földrajzi kockázatok tekintetében rendelkezésre álló információt annak megállapításakor, hogy valamely harmadik ország teljesíti-e az (1) bekezdésben előírt feltételeket, és tájékoztatják egymást, a Bizottságot, valamint az EBH-t, az EBFH-t és az EÉPH-t az ezen irányelv alkalmazásának megfelelő mértékben és az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban azokról az esetekről, amikor úgy ítélik meg, hogy a harmadik ország teljesíti ezeket a feltételeket.

26. cikk

- (47) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok a 11. cikk (1) bekezdésének a)–c) pontjában megállapított követelményekre vonatkozó, szükséges információkat megszerezzék attól a harmadik féltől, amelyre hagyatkoznak.
- (48) A tagállamok biztosítják, hogy azok a kötelezett jogalanyok, amelyekhez az ügyfél tartozik, megtegyék a szükséges lépéseket ahhoz, hogy az ügyfél vagy a tényleges tulajdonos azonosítási és ellenőrzési adatainak, valamint a személyazonosságára vonatkozó egyéb releváns dokumentációnak a vonatkozó másolatait a harmadik fél – kérésre – haladéktalanul továbbítja.

27. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a következő feltételek teljesülése esetén a székhely szerinti illetékes hatóság (csoportra vonatkozó politikák és ellenőrzések esetén) és a fogadó állam szerinti illetékes hatóság (fióktelepek és leányvállalatok esetén) úgy tekintheti, hogy valamely kötelezett jogalany a csoportra vonatkozó programja révén alkalmazza a 25. cikk (1) bekezdésében és a 26. cikkben előírt intézkedéseket:

- a) a kötelezett jogalany olyan harmadik fél által biztosított információra támaszkodik, amely ugyanannak a csoportnak a tagja;
- b) az említett csoport ezen irányelvnek vagy egyenértékű szabályoknak megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, nyilvántartásra vonatkozó szabályokat és pénzmosás, valamint terrorizmusfinanszírozás elleni programot alkalmaz;

- c) a b) pontban felsorolt követelmények hatékony végrehajtását valamely illetékes hatóság csoportszinten felügyeli.

28. cikk

Ez a szakasz nem vonatkozik a kiszervezéses vagy meghatalmazotti jogviszonyokra, amelyek esetében szerződéses megállapodás alapján a kiszervezett szolgáltatás nyújtóját vagy a meghatalmazottat a kötelezett jogalany részének kell tekinteni.

III. FEJEZET

A TÉNYLEGES TULAJDONLÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

29. cikk

- (49) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön létrehozott társaságok vagy jogalanyok megfelelő, pontos és időszerű információkat szerezzenek és tartsanak fenn tényleges tulajdonosaikról.
- (50) A tagállamok biztosítják, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett információhoz az illetékes hatóságok és a kötelezett jogalanyok megfelelő időben hozzáférjenek.

30. cikk

- (51) A tagállamok biztosítják, hogy a törvényeik hatálya alá tartozó kifejezett vagyongazdálkodó társaság vagyongazdálkodói megfelelő, pontos és időszerű információt szerezzenek és tartsanak fenn a tényleges tulajdonlásra vonatkozóan a vagyongazdálkodó társaság tekintetében. Ezek az információk tartalmazzák többek között a célvagyongazdálkodó alapítójának, a vagyongazdálkodó(k)nek, (adott esetben) az ellenőrnek, a kedvezményezetteknek vagy a kedvezményezettek csoportjának, valamint a vagyongazdálkodó társaság fölött tényleges ellenőrzést gyakorló más természetes személynek a személyazonosságát.
- (52) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyongazdálkodók közöljék a kötelezett jogalanyokkal státuszukat, amennyiben vagyongazdálkodóként üzleti kapcsolatot létesítenek vagy a 10. cikk b)–d) pontjában megállapított küszöbértéket meghaladó alkalmi ügyletet hajtanak végre.
- (53) A tagállamok biztosítják, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett információkhoz az illetékes hatóságok és a kötelezett jogalanyok megfelelő időben hozzáférhessenek.
- (54) A tagállamok biztosítják, hogy a vagyongazdálkodóéhoz hasonló struktúrával és funkcióval rendelkező, egyéb típusú jogalanyokra és jogi megállapodásokra az (1)–(3) bekezdésben megállapítottaknak megfelelő intézkedések legyenek alkalmazandók.

IV. FEJEZET

BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK

1. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

31. cikk

- (55) A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése, feltárása és az azzal kapcsolatos nyomozás érdekében minden tagállam pénzügyi hírszerző egységet (FIU) hoz létre.
- (56) A tagállamok írásban közlik a Bizottsággal a FIU-k elnevezését és címét.
- (57) A FIU központi országos egységként jön létre. A FIU feladata az olyan információk átvétele (és a megengedett mértékben az információkérés), elemzése, és az illetékes hatóságokkal való közlése, valamint az olyan információk felfedése, amelyek pénzmosással vagy kapcsolódó alaphüncselekményekkel, illetve terrorizmus finanszírozásával állhatnak kapcsolatban, vagy amelyeket nemzeti jogszabály, illetve rendelet ír elő. Feladatainak ellátása érdekében a FIU-t megfelelő forrásokkal kell ellátni.
- (58) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a FIU megfelelő időben, közvetlenül vagy közvetve hozzáférhessen azokhoz a pénzügyi, igazgatási és büntető hatósági információkhoz, amelyekre feladatainak megfelelő ellátásához szüksége van. Emellett a FIU-knak reagálniuk kell tagállamuk büntető hatóságainak információkéréseire, kivéve, ha ténybeli okok alapján feltételezhető, hogy a szóban forgó információ átadása hátrányos hatással járna folyamatban levő nyomozás vagy elemzések szempontjából, vagy – kivételes körülmények esetén – ha az információk felfedése aránytalanul hátrányosan érintené valamely természetes vagy jogi személy jogos érdekeit, illetve az információkérés célja szempontjából lényegtelen.
- (59) A tagállamok biztosítják, hogy a FIU felhatalmazást kapjon sürgős intézkedések közvetlen vagy közvetett végrehajtására, ha fennáll a gyanú, hogy valamely ügylet pénzmosáshoz vagy terrorizmusfinanszírozáshoz kapcsolódik, és felfüggeszse az ügyletet, illetve megtagadja a tervezett ügylet jóváhagyását annak érdekében, hogy a gyanú megerősítéséhez elemezni lehessen az ügyletet.
- (60) A FIU elemző funkciója egyrészt operatív elemzésből áll, amely egyedi esetekre és konkrét célokra összpontosít, másrészt stratégiai elemzésből, amely a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási trendekkel és módszerekkel foglalkozik.

32. cikk

- (61) A tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok, és amennyiben alkalmazható, igazgatóik és munkavállalóik számára, hogy teljes mértékben működjenek együtt a következők révén:
- a) saját kezdeményezésükre a FIU haladéktalan tájékoztatása, ha az ezen irányelv hatálya alá tartozó intézmény vagy személy tudomására jut, vagy feltételezi, illetve alapos gyanúval rendelkezik arra vonatkozóan, hogy pénzeszközök bűnözői cselekmény jövedelméből származnak vagy terrorizmus finanszírozásához kapcsolódnak, és ilyen esetben azonnali válaszadás a FIU további információt igénylő kérésére;
 - b) kérésére a FIU haladéktalan ellátása minden szükséges információval a vonatkozó jogszabályok által megállapított eljárásoknak megfelelően.
- (62) Az e cikk (1) bekezdésében említett információt annak a tagállamnak a pénzügyi hírszerző egységéhez kell továbbítani, amelynek a területén az információt továbbító intézmény vagy személy található. Az információt a 8. cikk (4) bekezdésében előírt eljárásokkal összhangban kijelölt személy(ek) továbbítja (továbbítják).

33. cikk

- (63) A 32. cikk (1) bekezdésétől eltérően, a 2. cikk (1) bekezdésének 3.a), b) és d) pontjában említett személyek esetében a tagállamok kijelölhetik az érintett szakmának egy megfelelő önszabályozó testületét, mint a 32. cikk (1) bekezdésében említett információkról tájékoztatandó hatóságot.

A (2) bekezdés sérelme nélkül, a kijelölt önszabályozó testület az első albekezdésben említett esetekben haladéktalanul és szűrés nélkül továbbítja az információkat a FIU-nak.

- (64) A tagállamok nem alkalmazzák a 32. cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettségeket a közjegyzőkre, független jogi hivatások képviselőire, könyvvizsgálókra, külső könyvelőkre és adótanácsadókra, a mentesség azonban szigorúan csak azokra az információkra vonatkozik, amelyeket azok valamely ügyfelüktől kapnak, vagy valamely ügyfelükről szereznek be az ügyfelük jogi helyzetének megállapításakor vagy az ügyfélnek a bírósági eljárásban vagy azzal kapcsolatban történő védelme vagy képviseletének ellátása során, ideértve az eljárások indítására vagy azok elkerülésére vonatkozó tanácsadást, attól függetlenül, hogy az ilyen információ kézhezvételére vagy megszerzésére ezen eljárások előtt, alatt vagy után kerül sor.

34. cikk

- (65) A tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok számára, hogy mindaddig ne hajtsák végre az olyan ügyleteket, amelyekkel összefüggésben tudják vagy feltételezik, hogy pénzmosással vagy a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatosak, amíg végre nem hajtják a 32. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti intézkedések elvégzését.

A tagállamok jogszabályainak megfelelően utasítás adható arra, hogy ne hajtsák végre az ügyletet.

- (66) Arra utaló gyanú esetén, hogy az ilyen ügylet tárgya pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása, és ha az ügylet ilyen módon való megakadályozása lehetetlen, vagy az akadályozhatná a feltételezett pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozása kedvezményezettjeinek felderítését, akkor a kötelezett jogalanyok azt követően haladéktalanul értesítik a FIU-t.

35. cikk

- (67) A tagállamok biztosítják, hogy ha a kötelezett jogalanyoknál a 45. cikkben említett illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések során vagy bármilyen más módon az említett hatóságok olyan tényeket tárnak fel, amelyek pénzmosással vagy terrorizmus finanszírozásával állhatnak kapcsolatban, akkor azonnal tájékoztatják a FIU-t.
- (68) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a törvény vagy rendelet által a részvény- és devizapiacok, valamint a származtatott pénzügyi eszközök piacának ellenőrzésére felhatalmazott felügyeletek tájékoztassák a FIU-t, ha olyan tényeket tárnak fel, amelyek pénzmosással vagy terrorizmus finanszírozásával állhatnak kapcsolatban.

36. cikk

Ha a kötelezett jogalany, illetve a kötelezett jogalany igazgatója vagy alkalmazottja jóhiszeműen a 32. és a 33. cikkben említett információkat fed fel a 32. cikk (1) bekezdése és a 33. cikk szerint, az nem eredményezi egy szerződés vagy bármilyen törvényi, jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezés által az adatközlés vonatkozásában előírt korlátozás megszegését, és nem vonja maga után a kötelezett jogalanyok, illetve az igazgatójának vagy alkalmazottainak semmilyen felelősségét.

37. cikk

A tagállamok meghoznak minden megfelelő intézkedést a kötelezett jogalany azon alkalmazottainak fenyegetés vagy ellenséges fellépés veszélyétől való védelme érdekében, akik akár belső eljárásokban, akár a FIU-nak pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás gyanúját jelentik be.

2. SZAKASZ

INFORMÁCIÓ FELFEDÉSÉNEK TILALMA

38. cikk

- (69) A kötelezett jogalanyok, valamint igazgatóik és alkalmazottaik nem tájékoztathatják sem az érintett ügyfelet, sem egyéb harmadik felet arról, hogy a 32. és a 33. cikkel

összhangban adatokat továbbítottak, illetve arról, hogy pénzmosással vagy terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos nyomozás folyik, vagy arra kerülhet sor.

- (70) Az (1) bekezdésben meghatározott tilalom nem vonatkozik az információknak a tagállamok illetékes hatóságai – ideértve az önszabályozó testületeket is – részére, vagy bűnüldözés céljából történő felfedésére.
- (71) Az (1) bekezdésben előírt tilalom nem akadályozza az információk felfedését a tagállamok vagy olyan harmadik országok intézményei között, ahol ezen irányelvvel egyenértékű követelmények alkalmazandók, feltéve, hogy ugyanahhoz a csoporthoz tartoznak.
- (72) Az (1) bekezdésben említett tilalom nem akadályozza az információk felfedését a 2. cikk (1) bekezdése 3.a) és b) pontjában említett tagállambeli vagy olyan harmadik országbeli személyek között, ahol ezen irányelvvel egyenértékű követelmények alkalmazandók, ha az érintett személyek szakmai tevékenységüket, akár alkalmazottként, akár más módon, ugyanazon jogi személyen vagy egy hálózaton belül folytatják.

Az első albekezdés alkalmazásában hálózatnak kell tekinteni azt az átfogóbb szervezetet, amelyhez a személy tartozik, és amelynek közös tulajdonosai és közös vezetése van, valamint közös megfelelés-ellenőrzéssel rendelkezik.

- (73) A 2. cikk (1) bekezdésének 1. és 2. pontjában, valamint 3. a) és b) pontjában említett jogalanyok vagy személyek esetében az e cikk (1) bekezdése szerinti tilalom nem akadályozza az információk felfedését az érintett intézmények vagy személyek között azokban az esetekben, amelyek ugyanazon ügyfélre és ugyanazon ügyletre vonatkoznak, amelyben két vagy több intézmény vagy személy vesz részt, amennyiben azok valamely tagállamban vagy olyan harmadik országban találhatók, ahol ezen irányelvvel egyenértékű követelmények alkalmazandók, és ha azok ugyanazon szakmához tartoznak, valamint ha a szakmai titoktartásra és a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások hatálya alá tartoznak.
- (74) Ha valamely, a 2. cikk (1) bekezdése 3. a) és b) pontjában említett személy megkísérli meggyőzni az ügyfelet arról, hogy hagyjon fel valamely jogellenes tevékenységgel, ez nem eredményezi az információ (1) bekezdés szerinti felfedését.

V. FEJEZET

NYILVÁNTARTÁS ÉS STATISZTIKAI ADATOK

39. cikk

A tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok számára, hogy a nemzeti jognak megfelelően őrizték meg az alábbi dokumentumokat és információkat bármilyen esetleges pénzmosásnak vagy terrorizmusfinanszírozásnak a FIU vagy más illetékes hatóság általi megelőzése, feltárása és az azzal kapcsolatos nyomozás során történő felhasználás céljából:

- a) ügyfél-átvilágítás esetében az előírt bizonyítékok másolata vagy kivonatai az ügyfelükkel való üzleti kapcsolat lezárását követő öt évig. Az említett időszak leteltét követően a személyes adatokat törölni kell, hacsak a nemzeti jog másként nem rendelkezik, amelynek előírásai meghatározzák, hogy a kötelezett jogalanyoknak mely körülmények között lehet vagy kell tovább megőrizniük az adatokat. A tagállamok csak akkor tehetik lehetővé vagy írhatják elő az adatok további megőrzését, ha arra a pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás megelőzése, feltárása és az azzal kapcsolatos nyomozás céljából szükség van. A maximális megőrzési időszak az üzleti kapcsolat lezárását követően nem haladhatja meg a tíz évet;
- b) üzleti kapcsolatok és ügyletek esetében az alátámasztásul szolgáló, eredeti iratokból vagy a vonatkozó nemzeti szabályozás értelmében a bírósági eljárásokban elfogadható másolatokból álló bizonyíték és adatok az ügyletek végrehajtását vagy az üzleti kapcsolat megszűnését követő ötéves időszakon át, attól függően, hogy melyik következik be hamarabb. Az említett időszak leteltét követően a személyes adatokat törölni kell, hacsak a nemzeti jog másként nem rendelkezik, amelynek előírásai meghatározzák, hogy a kötelezett jogalanyoknak mely körülmények között lehet vagy kell tovább megőrizniük az adatokat. A tagállamok csak akkor tehetik lehetővé vagy írhatják elő az adatok további megőrzését, ha arra a pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás megelőzése, feltárása és az azzal kapcsolatos nyomozás céljából szükség van. A maximális megőrzési időszak az ügylet végrehajtását vagy az üzleti kapcsolat lezárását követően – attól függően, melyikre kerül sor hamarabb – nem haladhatja meg a tíz évet.

40. cikk

A tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok számára, hogy rendelkezzenek olyan rendszerekkel, amelyek segítségével képesek teljes mértékben és gyorsan reagálni a FIU-tól vagy a nemzeti jogukkal összhangban más hatóságoktól érkező megkeresésekre arra vonatkozóan, hogy tartanak-e, vagy az előző öt év során tartottak-e fenn üzleti kapcsolatot meghatározott természetes vagy jogi személyekkel, valamint e kapcsolat jellegére vonatkozóan.

41. cikk

- (75) A tagállamok – a 7. cikk szerinti nemzeti kockázatértékelés elkészítése céljából – biztosítják, hogy a rendszerek hatékonyságával összefüggő kérdésekre vonatkozó átfogó statisztika révén ellenőrizni tudják a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet szolgáló rendszereik hatékonyságát.
- (76) Az (1) bekezdésben említett statisztikák közé tartoznak a következők:
 - a) az irányelv hatálya alá tartozó ágazatok méretére és jelentőségére vonatkozó adatok, többek között a jogalanyok és személyek száma és az egyes ágazatok gazdasági jelentősége;
 - b) a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni tagállami rendszer bejelentési, nyomozati és igazságügyi szakaszaira vonatkozó adatok, többek között a FIU-nak bejelentett gyanús ügyletek száma, az ilyen bejelentésekre adott visszajelzések, és éves szinten a vizsgált esetek száma, a vádemeléssel érintett

személyek száma, a pénzmosással vagy terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos bűncselekmények miatt elítélt személyek száma és a befagyasztott, lefoglalt vagy elkobzott vagyon euróban kifejezett értéke.

- (77) A tagállamok biztosítják statisztikai jelentéseik összevont áttekintésének közzétételét és a (2) bekezdésben említett statisztikákat eljuttatják a Bizottságnak.

VI. FEJEZET

POLITIKÁK, ELJÁRÁSOK ÉS FELÜGYELET

1. SZAKASZ

BELSŐ ELJÁRÁSOK, KÉPZÉS ÉS VISSZAJELZÉS

42. cikk

- (78) A tagállamok a valamely csoporthoz tartozó kötelezett jogalanyok számára előírják, hogy csoportszintű politikákat és eljárásokat hajtsanak végre, többek között adatvédelmi politikát, valamint az információk csoporton belüli – a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem célját szolgáló – megosztására vonatkozó politikát és eljárásokat. Az említett politikákat és eljárásokat hatékonyan kell végrehajtani a tagállamokban és harmadik országokban található fióktelepek és többségi tulajdonú leányvállalatok szintjén.
- (79) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a kötelezett jogalanyoknak olyan harmadik országban van fióktelepük vagy többségi tulajdonú leányvállalatuk, amelyekben a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó minimumkövetelmények a tagállam által előírtakhoz képest kevésbé szigorúak, a harmadik országban található fióktelep vagy többségi tulajdonú leányvállalat a tagállami előírásokat hajtja végre, többek között az adatvédelemre vonatkozóan, amennyiben a harmadik ország törvényei és rendeletei azt lehetővé teszik.
- (80) A tagállamok, valamint az EBH, az EBFH és az EÉPH tájékoztatják egymást azokról az esetekről, ahol egy harmadik ország jogi szabályozása nem teszi lehetővé az (1) bekezdésben előírt intézkedések alkalmazását és a megoldáshoz összehangolt intézkedésre van szükség.
- (81) A tagállamok előírják, hogy azokban az esetekben, amikor az (1) bekezdés első albekezdésében meghatározott intézkedések alkalmazását egy harmadik ország jogszabályai nem teszik lehetővé, a kötelezett jogalanyok kiegészítő intézkedéseket tegyenek, hogy hatékonyan kezeljék a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának kockázatát, és tájékoztassák a székhelyük szerinti felügyeleket. Amennyiben a kiegészítő intézkedések nem elegendőek, a székhely szerinti ország illetékes hatóságai mérlegelik további felügyeleti intézkedések végrehajtását, többek

között adott esetben felszólítják a pénzügyi csoportot, hogy a fogadó országban fejezze be működését.

- (82) Az EBH, az EBFH és az EÉPH szabályozási technikaistandard-tervezeteket dolgoz ki, amelyekben pontosan meghatározza az e cikk (4) bekezdésében említett kiegészítő intézkedések típusait és a 2. cikk (1) bekezdése 1. és 2. pontja szerinti kötelezett jogalanyok által végrehajtandó minimális intézkedéseket, amennyiben a harmadik ország jogi szabályozása nem teszi lehetővé az (1) és a (2) bekezdésben előírt intézkedések alkalmazását. Az EBH, az EBFH és az EÉPH az említett szabályozási technikaistandard-tervezeteket ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított két éven belül benyújtja a Bizottsághoz.
- (83) A Bizottság felhatalmazást kap az (5) bekezdésben említett szabályozási technikaistandard-tervezeteknek az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet és az 1095/2010/EU rendelet 10–14. cikkében megállapított eljárással összhangban történő elfogadására.
- (84) A tagállamok biztosítják, hogy legyen lehetőség az információ csoporton belüli megosztására, feltéve, hogy az nem érinti a FIU vagy más illetékes hatóság által a nemzeti jognak megfelelően bármilyen lehetséges pénzmosási vagy terrorizmusfinanszírozási ügyben folytatott nyomozást vagy azzal kapcsolatos elemzést.
- (85) A tagállamok előírhatják a területükön letelepedett, a 2009/110/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²³ szerinti olyan elektronikuspénz-kibocsátók és a 2007/64/EK parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ szerinti olyan pénzforgalmi szolgáltatók számára, amelyeknek a központi irodája másik tagállamban vagy az Unión kívül van, hogy jelöljenek ki központi kapcsolattartó pontot a területükön a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó szabályoknak való megfelelés ellenőrzésére.
- (86) Az EBH, az EBFH és az EÉPH szabályozási technikaistandard-tervezeteket dolgoz ki azokra a kritériumokra vonatkozóan, amelyek alapján meghatározható, hogy mely helyzetben indokolt a (8) bekezdés szerinti központi kapcsolattartó pont kijelölése és annak milyen feladatokat kell ellátnia. Az EBH, az EBFH és az EÉPH e szabályozási technikaistandard-tervezeteket ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül benyújtja a Bizottsághoz.
- (87) A Bizottság felhatalmazást kap a (9) bekezdésben említett szabályozási technikaistandard-tervezeteknek az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet és az 1095/2010/EU rendelet 10–14. cikkében megállapított eljárással összhangban történő elfogadására.

43. cikk

- (88) A tagállamok előírják, hogy a kötelezett jogalanyok kockázataikkal, jellegükkel és méretükkel arányos intézkedéseket tegyenek annak érdekében, hogy érintett

²³ HL L 267., 2009.10.10., 7. o.

²⁴ HL L 319., 2007.12.5., 1. o.

alkalmazottaik ismerjék az irányelvnek megfelelően elfogadott előírásokat, többek között a vonatkozó adatvédelmi követelményeket.

Ezek az intézkedések magukban foglalják az érintett alkalmazottaik részvételét a folyamatos speciális képzési programokban, amelyek segítséget jelentenek számukra az olyan műveletek felismerésében, amelyek pénzmosással vagy a terrorizmus finanszírozásával lehetnek kapcsolatban, és útmutatást nyújtanak az ilyen esetekben követendő eljárásra.

Ha a 2. cikk (1) bekezdésének 3. pontjában felsorolt bármelyik kategóriába tartozó természetes személy szakmai tevékenységét egy jogi személy alkalmazottjaként végzi, akkor az ebben a szakaszban foglalt kötelezettségek inkább arra a jogi személyre, mint a természetes személyre vonatkoznak.

- (89) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok hozzáféréssel rendelkezzenek a a pénzmosás, valamint a terrorizmusfinanszírozás elkövetőinek módszereire és a gyanús ügyletek felismerését lehetővé tevő jelzésekre vonatkozó naprakész információkhoz.
- (90) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy – ha megvalósítható – időben visszajelzést adjanak a feltételezett pénzmosásra vagy terrorizmusfinanszírozásra vonatkozó bejelentések hatékonyságáról és nyomon követéséről.

2. SZAKASZ

FELÜGYELET

44. cikk

- (91) A tagállamok előírják, hogy a pénzváltást végző irodákat, a vagyonkezelői és vállalati szolgáltatást nyújtókat nyilvántartásba kell venni, vagy működésüket engedélyhez kell kötni, illetve a szerencsejáték-szervezőknek engedéllyel kell rendelkezniük.
- (92) Az (1) bekezdésben említett jogalanyok esetében a tagállamok előírják az illetékes hatóságok számára annak biztosítását, hogy azok a személyek, akik az ilyen jogalanyok vállalkozását ténylegesen irányítják, vagy irányítani fogják, vagy az ilyen jogalanyok tényleges tulajdonosai alkalmas és megfelelő személyek legyenek.
- (93) A 2. cikk (1) bekezdése 3. a), b), d) és e) pontjában említett kötelezett jogalanyok tekintetében a tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok megtegyék a szükséges intézkedéseket annak megakadályozására, hogy bűnözők vagy társaik az érintett kötelezett jogalanyokban jelentős vagy ellenőrző részesedéssel rendelkezzenek, illetve jelentős vagy ellenőrző részesedés tényleges tulajdonosai legyenek, vagy azokban vezetői feladatokat lássanak el.

- (94) A tagállamok előírják az illetékes hatóságoknak, hogy kísérik hatékonyan figyelemmel az irányelv követelményeinek való megfelelést és tegyék meg a szükséges intézkedéseket a megfelelés biztosítására.
- (95) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok megfelelő hatáskörrel rendelkezzenek többek között a megfelelés nyomon követése és az ellenőrzések végrehajtása szempontjából fontos adatszolgáltatásra vonatkozó hatáskörrel, valamint azt, hogy feladataik ellátásához megfelelő pénzügyi, humán és műszaki erőforrás álljon rendelkezésükre. A tagállamok biztosítják, hogy a hatóságok személyzete megfeleljen a magas szakmai színvonal fenntartására vonatkozó előírásoknak, többek között a titoktartásra és az adatvédelemre vonatkozó szabályoknak, és megfelelően pártatlanok, valamint képzetek legyenek.
- (96) A hitelintézetek és pénzügyi intézmények, valamint a szerencsejáték-szervezők esetében az illetékes hatóságok megerősített felügyeleti jogkörrel rendelkeznek, nevezetesen a helyszíni vizsgálatok végzésének lehetőségével.
- (97) A tagállamok biztosítják, hogy azok a kötelezett jogalanyok, amelyek más tagállamokban fióktelepeket vagy leányvállalatokat működtetnek, tiszteletben tartsák e tagállamok irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseit.
- (98) A tagállamok biztosítják, hogy annak a tagállamnak az illetékes hatóságai, amelyben a fióktelep vagy leányvállalat található, együttműködjenek azon tagállam illetékes hatóságaival, amelyben a kötelezett jogalany központi irodája található, biztosítandó ezen irányelv előírásainak hatékony felügyeletét.
- (99) A tagállamok biztosítják, hogy azok az illetékes hatóságok, amelyek kockázaterzékeny felügyeleti megközelítést alkalmaznak:
- a) egyértelműen tudatában legyenek az országukban felmerülő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatoknak;
 - b) a helyszínen és azon kívül hozzáférjenek valamennyi, a kötelezett jogalanyok ügyfeleivel, termékeivel és szolgáltatásaival összefüggő konkrét belföldi és nemzetközi kockázatokra vonatkozó információhoz; valamint
 - c) a helyszíni és külső felügyelet gyakoriságát és intenzitását a kötelezett jogalanyok kockázati profiljához és az országban felmerülő pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokhoz igazítsák.
- (100) A kötelezett jogalanyok pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázati profiljának, többek között a meg nem felelés kockázatának értékelését időszakosan és akkor is felül kell vizsgálni, ha a kötelezett jogalany vezetésében és működésében jelentős esemény vagy változás következik be.
- (101) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok figyelembe vegyék a kötelezett jogalanyok rendelkezésére álló mérlegelési jogkört és megfelelően ellenőrizzék az ebbe a mérlegelési jogkörbe tartozó kockázattertelméket, valamint politikáik, belső ellenőrzéseik és eljárásaik megfelelőségét és végrehajtását.

- (102) A 2. cikk (1) bekezdése 3. a), b) és d) pontjában felsorolt kötelezett jogalanyok esetében a tagállamok lehetővé tehetik, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feladatokat önszabályozó testületek végezzék, feltéve, hogy azok eleget tesznek e cikk (2) bekezdésének.
- (103) Az EBH, az EBFH és az EÉPH az illetékes hatóságoknak címzett iránymutatást bocsát ki az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet, illetve az 1095/2010/EU rendelet 16. cikkének megfelelően azon tényezőkre vonatkozóan, amelyeket a kockázatérzékenységi alapon végzett felügyelet esetén kell alkalmazni. Külön figyelmet kell fordítani a vállalkozás méretére és jellegére, és ha szükséges és arányos, különös intézkedéseket kell előírni. Az iránymutatást ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül kell kibocsátani.

3. SZAKASZ

EGYÜTTMŰKÖDÉS

I. ALSZAKASZ

NEMZETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

46. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemben részt vevő döntéshozók, FIU-k, bűnüldöző hatóságok, felügyelet és egyéb illetékes hatóságok hatékony mechanizmussal rendelkezzenek, amely lehetővé teszi számukra, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre irányuló politikáik és tevékenységük kidolgozása és végrehajtása terén együttműködjenek, és azt összehangolják.

II. ALSZAKASZ

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EBH-VAL, AZ EBFH-VAL ÉS AZ EÉPH-VAL

47. cikk

Az illetékes hatóságok ellátják az EBH-t, az EBFH-t és az EÉPH-t az ezen irányelv szerinti feladataik végrehajtásához szükséges információkkal.

III. ALSZAKASZ

EGYÜTTMŰKÖDÉS A FIU-K KÖZÖTT ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGGAL

48. cikk

A Bizottság támogatást adhat a koordináció megkönnyítéséhez, beleértve a FIU-k közötti információcserét az Unión belül. Rendszeresen találkozókat szervezhet a tagállami FIU-k képviselői számára az együttműködés megkönnyítéséhez és az együttműködéshez kapcsolódó kérdésekre vonatkozó eszmecseréhez.

49. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy pénzügyi hírszerző egységeik a lehető legnagyobb mértékben együttműködjenek, függetlenül attól, hogy közigazgatási, büntető, igazságügyi vagy többféle feladatot ellátó hatóságok.

50. cikk

- (104) A tagállamok biztosítják, hogy a FIU-k – saját kezdeményezésre vagy kérésre – kicserélik az olyan információkat, amelyek az információk feldolgozása vagy elemzése, illetve a FIU-nak a pénzmosással vagy terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos pénzügyi műveletekre, valamint a részt vevő természetes vagy jogi személyekre vonatkozó vizsgálata során fontosak lehetnek. Az erre vonatkozó kérés tartalmazza a releváns tényeket, háttér-információt, a kérés indokát és azt, hogy a kért információt milyen módon használják fel.
- (105) A tagállamok biztosítják, annak előírását, hogy a kérést átvevő FIU a számára belföldön rendelkezésre álló hatáskörét teljes mértékben felhasználja az információ megszerzésére és elemzésére, amikor választ ad egy másik uniós FIU (1) bekezdés szerinti információkérésére. A kérést átvevő FIU megfelelő időben választ ad, és mind az információt kérő FIU, mind az információt biztosító FIU lehetőség szerint biztonságos digitális módszert használ az információcseréhez.
- (106) A FIU megtagadhatja az olyan információk felfedését, amelyek a megkeresett tagállamban folyó nyomozást akadályozhatják, vagy kivételes körülmények esetén, ha az információk felfedése aránytalanul hátrányosan érintené valamely természetes vagy jogi személy, vagy az érintett tagállam jogos érdekeit, illetve a cél szempontjából lényegtelen. Az elutasítást megfelelően indokolni kell az információt kérő FIU számára.

51. cikk

A 49. és az 50. cikknek megfelelően kapott információt és dokumentumokat a FIU feladatainak az irányelv szerinti végrehajtására kell felhasználni. A 49. és az 50. cikk szerinti információk és dokumentumok továbbítása során a továbbító FIU korlátozhatja vagy feltételekhez kötheti a szóban forgó információ felhasználását. Az információt fogadó FIU minden ilyen korlátozásnak és feltételnek eleget tesz. Ez nem befolyásolja a FIU által a

pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése, feltárása és az azzal kapcsolatos nyomozás terén végzendő feladatokhoz kapcsolódó nyomozás vagy büntetőeljárás során történő felhasználást.

52. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a FIU-k minden szükséges intézkedést megtegyenek, beleértve a biztonsági intézkedéseket is, annak biztosítására, hogy a 49. és az 50. cikknek megfelelően továbbított információkhoz más hatóságok, szervezetek vagy hivatalok ne férhessenek hozzá, kivéve, ha az információt nyújtó FIU ahhoz előzetesen hozzájárul.

53. cikk

- (107) A tagállamok ösztönzik, hogy pénzügyi hírszerző egységeik a FIU-k közötti kommunikáció védett csatornáit vegyék igénybe, és használják a FIU.net decentralizált számítógépes hálózatot.
- (108) A tagállamok biztosítják, hogy pénzügyi hírszerző egységeik – az ebben az irányelvben meghatározott feladataik teljesítése érdekében – működjenek együtt kifinomult technológiák alkalmazása érdekében. Ezek a technológiák lehetővé teszik, hogy a FIU-k a személyes adatok teljes védelmének biztosítása mellett anonim módon összevessék adataikat más FIU-kal annak érdekében, hogy felkutassák a FIU-k vizsgálatainak más tagállamokban található alanyait és azonosítsák jövedelmüket és pénzeszközeiket.

54. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy pénzügyi hírszerző egységeik együttműködnek az Europollal az olyan elvégzett elemzések tekintetében, amelyeknek legalább két tagállamot érintő, határon átnyúló dimenziójuk van.

4. SZAKASZ

SZANKCIÓK

55. cikk

- (109) A tagállamok biztosítják, hogy a kötelezett jogalanyok az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértéséért felelősségre vonhatóak legyenek.
- (110) A tagállamok büntető szankciók kiszabásához való jogának sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok megfelelő közigazgatási intézkedéseket tehessenek és közigazgatási szankciókat vethessenek ki, amennyiben a kötelezett jogalanyok megsértik az ezen irányelv végrehajtása során elfogadott nemzeti rendelkezéseket, és biztosítsák azok alkalmazását. Az intézkedéseknek és szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

- (111) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a kötelezettségek jogi személyre vonatkoznak, szankciók legyenek alkalmazhatók a vezető testület tagjaira vagy bármely más egyénre, aki a nemzeti előírások szerint felelős a kötelezettség megszegéséért.
- (112) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok rendelkezzenek minden olyan vizsgálati hatáskörrel, amely feladataik ellátásához szükséges. Az illetékes hatóságok szankcionálási hatáskörük gyakorlása során szorosan együttműködnek annak biztosítása érdekében, hogy a közigazgatási intézkedések vagy szankciók elérjék a kívánt hatást, és több országra kiterjedő esetek kezelése során koordinálják intézkedéseiket.

56. cikk

- (113) Ez a cikk alkalmazandó legalább azokban a helyzetekben, amikor a kötelezett jogalanyok rendszeresen megsértik a következő cikkekben előírt követelményeket:
- a) 9–23. cikk (ügyfél-átvilágítás)
 - b) 32., 33. és 34. cikk (gyanús ügyletek bejelentése);
 - c) 39. cikk (nyilvántartás); valamint
 - d) 42. és 43. cikk (belső ellenőrzések).
- (114) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett esetekben az alkalmazható közigazgatási intézkedések és szankciók magukban foglalják legalább a következőket:
- a) nyilvános nyilatkozat, amely megnevezi a természetes vagy jogi személyt és a jogsértés természetét;
 - b) végzés, amely előírja a természetes vagy jogi személy számára, hogy hagyjon fel az adott magatartással és tartózkodjon a magatartás megismétlésétől;
 - c) olyan kötelezett jogalany esetén, amely engedélyezés hatálya alá tartozik, az engedély visszavonása;
 - d) a kötelezett jogalany vezető testülete valamely – felelősnek tartott – tagjának átmeneti eltávolítása funkciójának az intézményekben történő gyakorlásától;
 - e) jogi személy esetén közigazgatási pénzbírság az adott jogi személy előző üzleti évi teljes éves árbevételének legfeljebb 10%-áig;
 - f) természetes személy esetében közigazgatási pénzbírság legfeljebb 5 000 000 EUR összegben, illetve azokban a tagállamokban, amelyekben nem az euró a hivatalos pénznem, ennek az összegnek a nemzeti pénznemben kifejezett értéke ezen irányelv hatálybalépésének napján;
 - g) közigazgatási pénzbírság a jogsértésből származó nyereség vagy az azáltal elkerült veszteség összegének legfeljebb kétszereséig, amennyiben a veszteség, illetve a nyereség meghatározható.

Az e) pont alkalmazásában, ha a jogi személy egy anyavállalat leányvállalata, a vonatkozó teljes éves árbevétel a végső anyavállalat konszolidált beszámolójából eredő, előző üzleti évi teljes éves árbevétel.

57. cikk

- (115) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok az ezen irányelv átültetése során elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén kiszabott szankciókat vagy intézkedéseket haladéktalanul közzétegyék, beleértve a jogsértés típusára és jellegére, valamint a felelős személyek személyazonosságára vonatkozó információkat, kivéve, ha az ilyen közzététel súlyosan veszélyeztetné a pénzügyi piacok stabilitását. Ha a közzététel aránytalan kárt okozna az érintett feleknek, az illetékes hatóságok anonim módon teszik közzé a szankciókat.
- (116) A tagállamok biztosítják, hogy a közigazgatási szankciók vagy intézkedések típusának és a közigazgatási pénzbírság szintjének meghatározásakor az illetékes hatóságok minden lényeges körülményt figyelembe vegyenek, többek között:
- a) a jogsértés súlyossága és időtartama;
 - b) a felelős természetes vagy jogi személy felelősségének mértéke;
 - c) a felelős természetes vagy jogi személynek a szóban forgó személy teljes árbevételében vagy éves jövedelmében kifejezett pénzügyi ereje;
 - d) a felelős természetes vagy jogi személy által elért nyereség vagy elkerült veszteség jelentősége, amennyiben ezek meghatározhatók;
 - e) harmadik feleknek a jogsértés által okozott vesztesége, amennyiben meghatározható;
 - f) a felelős természetes vagy jogi személy illetékes hatósággal való együttműködésének szintje;
 - g) a felelős természetes vagy jogi személy általi korábbi jogsértések.
- (117) Az EBH, az EBFH és az EÉPH az illetékes hatóságoknak címzett iránymutatást bocsát ki az 1093/2010/EU rendelet, az 1094/2010/EU rendelet, illetve az 1095/2010/EU rendelet 16. cikkének megfelelően a 2. cikk (1) bekezdése 1. és 2. pontjában felsorolt kötelezett jogalanyokra alkalmazandó közigazgatási intézkedések és szankciók típusáról és a közigazgatási pénzbírságok mértékéről. Az iránymutatást ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül kell kibocsátani.
- (118) Jogi személyek esetén a tagállamok biztosítják, hogy ezek legalább az 56. cikk (1) bekezdésében foglalt azon szabálysértésekért felelősségre vonhatók legyenek, amelyeket az ő javukra egy olyan személy követett el, aki vagy maga, vagy a jogi személy egy szervének részeként járt el, és a jogi személyben vezető tisztséget tölt be a következők szerint:
- a) a jogi személy képviselőjének joga;

- b) a jogi személy nevében történő döntéshozatal jogköre; vagy
 - c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának jogköre.
- (119) A (4) bekezdésben említett esetek mellett a tagállamok biztosítják, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek, ha a (4) bekezdésben foglalt személyek egyike általi felügyelet vagy ellenőrzés hiánya az 56. cikk (1) bekezdésében említett jogsértéseknek egy neki alárendelt személy általi, a jogi személy javára történő elkövetését tette lehetővé.

58. cikk

- (120) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok hatékony mechanizmusokat hozzanak létre annak ösztönzése érdekében, hogy az illetékes hatóságok értesüljenek az ezt az irányelvet végrehajtó nemzeti rendelkezések megsértéséről.
- (121) Az (1) bekezdésben említett mechanizmusok közé tartoznak legalább a következők:
- a) a jogsértésekről szóló jelentések átvételére és nyomon követésére vonatkozó konkrét eljárások;
 - b) az intézményen belüli jogsértést bejelentő intézményi alkalmazottak megfelelő védelme;
 - c) a személyes adatok védelme mind a jogsértést jelentő személy, mind a jogsértésért feltételezetten felelős természetes személy esetében, a 95/46/EK irányelvben meghatározott elveknek megfelelően.
- (122) A tagállamok előírják a kötelezett jogalanyok számára, hogy legyenek megfelelő eljárásaik, amelyekkel az alkalmazottaik egy meghatározott független és anonim csatornán keresztül belsőleg jelenthetik a jogsértéseket.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

59. cikk

Ennek az irányelvnek a hatálybalépését követő négy éven belül a Bizottság jelentést készít ezen irányelv végrehajtásáról, és azt benyújtja az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz.

60. cikk

A 2005/60/EK és a 2006/70/EK irányelv [dátum – a 61. cikk első albekezdésében meghatározott időpontot követő napon] kezdődő hatállyal hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvekre való hivatkozásokat erre az irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni, a IV. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban.

61. cikk

- (123) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [az elfogadástól számított két év]-ig megfeleljenek. Az említett rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (124) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

62. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

63. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

*Az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

I. MELLÉKLET

A kockázati változók következő, nem teljes listáját a kötelezett jogalanyok figyelembe veszik annak meghatározásakor, hogy a 11. cikk (3) bekezdésének megfelelően milyen mértékű ügyfél-átvilágítási intézkedéseket alkalmazzanak:

- i. valamely számla vagy kapcsolat célja;
- ii. az ügyfél által elhelyezendő eszközök szintje vagy a végrehajtott ügyletek mérete;
- iii. az üzleti kapcsolat rendszeressége vagy időtartama.

II. MELLÉKLET

A 14. cikkben említett potenciálisan alacsony kockázatra vonatkozó tényezők és bizonyítéktípusok nem teljes listája:

1. Ügyfélkockázati tényezők:

- (a) tőzsdén jegyzett állami társaságok, amelyekre közzétételi követelmények vonatkoznak (tőzsdei szabályok vagy jogi előírások, illetve más érvényesíthető eszköz révén), amelyek a tényleges tulajdonlás megfelelő átláthatóságának biztosítására vonatkozó követelményeket keletkeztetnek;
- (b) közigazgatási hatóságok vagy állami vállalatok;
- (c) olyan ügyfelek, amelyek a (3) bekezdésben meghatározott alacsony kockázatot jelentő földrajzi területen rendelkeznek lakóhellyel.

2. Termékhez, szolgáltatáshoz, ügylethez vagy teljesítési csatornához kapcsolódó kockázati tényezők:

- (d) olyan életbiztosítási kötvények, amelyek díja alacsony;
- (e) nyugdíjrendszerekhez kapcsolódó biztosítási kötvények, ha nem tartalmazznak visszaváltási záradékot, és a kötvényt nem lehet biztosítékként felhasználni;
- (f) alkalmazottaknak nyugellátást nyújtó nyugdíj-, járadék- és hasonló rendszer, amelyben a hozzájárulás a bérekből való levonással történik, és a rendszer szabályai nem engedik meg a rendszerben lévő tagi részesedés engedményezését;
- (g) pénzügyi termékek vagy szolgáltatások, amelyek egyes ügyféltípusok számára megfelelően meghatározott és korlátozott szolgáltatásokat nyújtanak, hogy pénzügyi integrációs célból javuljon a hozzáférés;
- (h) olyan termékek, amelyek esetében a pénzmosási/terrorizmusfinanszírozási kockázatot más tényezők, például az elektronikus pénzeszközök korlátozása vagy a tulajdonlás átláthatósága (például az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről szóló 2009/110/EK irányelvben meghatározott egyes elektronikuspénz-típusok) révén kezelik.

3. Földrajzi kockázati tényezők:

- (i) más uniós tagállamok,
- (j) a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel összefüggésben hatékony rendszerekkel rendelkező harmadik országok;
- (k) olyan harmadik országok, amelyekben hiteles források szerint alacsony szintű a korrupció vagy más bűnözői tevékenység

- (1) olyan harmadik országok, amelyek a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel összefüggésben a FATF-ajánlásokkal összhangban levő előírások hatálya alá tartoznak, hatékonyan végrehajtották ezeket az előírásokat, és az említett előírásoknak való megfelelés biztosítása érdekében az ajánlásokkal összhangban levő felügyeletük vagy ellenőrzésük hatékony.

III. MELLÉKLET

A 16. cikk (3) bekezdésében említett potenciálisan magasabb kockázatra vonatkozó tényezők és bizonyítéktípusok nem teljes listája:

1. Ügyfélkockázati tényezők:
 - (m) az üzleti kapcsolat szokatlan körülmények között zajlik;
 - (n) az ügyfelek a (3) bekezdésben meghatározott országokban rendelkeznek lakóhellyel;
 - (o) olyan jogi személyek vagy megállapodások, amelyek magánvagyon-kezelő gazdasági egységek;
 - (p) olyan társaságok, amelyeknek névleges részvénytulajdonosaik vagy bemutatóra szóló részvényeik vannak;
 - (q) nagy készpénzforgalmat lebonyolító vállalkozások;
 - (r) a társaság tulajdonosi szerkezete szokatlannak vagy túlzottan összetettnek tűnik, tekintettel a társaság üzleti tevékenységének jellegére.
2. Termékhez, szolgáltatáshoz, ügylethez vagy teljesítési csatornához kapcsolódó kockázati tényezők:
 - (s) magánbanki szolgáltatások;
 - (t) olyan termékek vagy ügyletek, amelyeknél az anonimitás előnyben részesített;
 - (u) nem személyes üzleti kapcsolatok vagy ügyletek;
 - (v) ismeretlen vagy nem kapcsolt harmadik felek;
 - (w) új termékek vagy új üzleti gyakorlatok, többek között új teljesítési mechanizmus, valamint új vagy fejlődő technológiák alkalmazása mind új, mind korábban meglévő termékek esetében.
3. Földrajzi kockázati tényezők:
 - (x) olyan országok, amelyek hiteles források – például nyilvános FATF-nyilatkozatok, kölcsönös értékelés vagy részletes értékelési jelentések, illetve közzétett nyomkövetési jelentések – szerint nem rendelkeznek a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel összefüggésben hatékony rendszerekkel;
 - (y) olyan országok, amelyekben hiteles források szerint jelentős a korrupció vagy más bűnözői tevékenység;
 - (z) olyan országok, amelyek például az ENSZ által megállapított szankciók, embargó vagy hasonló intézkedés hatálya alá tartoznak;

(aa) olyan országok, amelyek terroristák tevékenységét finanszírozzák vagy támogatják, vagy területükön ismert terrorista szervezetek működnek.

IV. MELLÉKLET

A 60. cikkben említett megfelelési táblázat.

A 2005/60/EK irányelv.	Ez az irányelv
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	4. cikk
5. cikk	5. cikk
	6–8. cikk
6. cikk	9. cikk
7. cikk	10. cikk
8. cikk	11. cikk
9. cikk	12. cikk
10. cikk, (1) bekezdés	10. cikk, d) pont
10. cikk, (2) bekezdés	-
11. cikk	13., 14. és 15. cikk
12. cikk	-
13. cikk	16–23. cikk
14. cikk	24. cikk
15. cikk	-
16. cikk	25. cikk
17. cikk	-
18. cikk	26. cikk
	27. cikk
19. cikk	28. cikk
	29. cikk
	30. cikk

20. cikk	-
21. cikk	31. cikk
22. cikk	32. cikk
23. cikk	33. cikk
24. cikk	34. cikk
25. cikk	35. cikk
26. cikk	36. cikk
27. cikk	37. cikk
28. cikk	38. cikk
29. cikk	-
30. cikk	39. cikk
31. cikk	42. cikk
32. cikk	40. cikk
33. cikk	41. cikk
34. cikk	42. cikk
35. cikk	43. cikk
36. cikk	44. cikk
37. cikk	45. cikk
	46. cikk
37a. cikk	47. cikk
38. cikk	48. cikk
	49–54. cikk
39. cikk	55–58. cikk
40. cikk	-
41. cikk	-
41a. cikk	-
41b. cikk	-

42. cikk	59. cikk
43. cikk	-
44. cikk	60. cikk
45. cikk	61. cikk
46. cikk	62. cikk
47. cikk	63. cikk

A 2006/70/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk	-
2. cikk (1), (2) és (3) bekezdés	3. cikk, (7) bekezdés, d), e) és f) pont
2. cikk, (4) bekezdés	-
3. cikk	-
4. cikk	2. cikk, (2)–(8) bekezdés
5. cikk	-
6. cikk	-
7. cikk	-